

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 30884

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

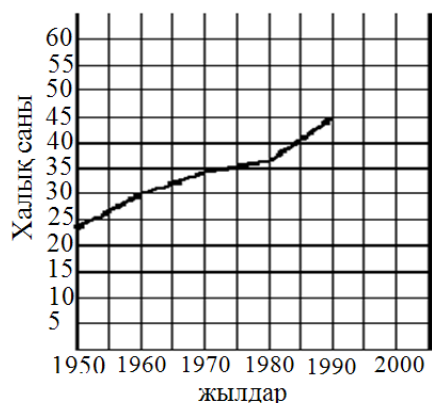

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Егер 1990–2000 жылдардағы халық санының өсуі (млн) 1980–1990 жылдардағыдай болса, онда 2000 жылы халық саны шамамен қанша (млн) адамға жеткен?

- A) 53 млн
- B) 50 млн
- C) 47 млн
- D) 58 млн
- E) 45 млн

2. Бос сектордағы санды анықтаңыз.

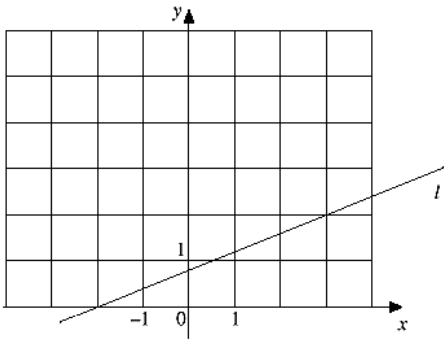
- A) 2
- B) 19
- C) 180
- D) 70
- E) 240

3. Білікті сыммен симметриялы 4 рет айналдыра ораған. Білік шеңберінің ұзындығы 4 см, ал біліктің ұзындығы 12 см. Сымның ұзындығы қандай?

- A) 22
- B) 16
- C) 15
- D) 20
- E) 25

4. Суреттегі l сызығы $f(x)$ функциясының графигі

$\int_{-2}^3 f(x)dx$ неге тең?

- A) 4,5
- B) 5
- C) 25
- D) 9
- E) 33

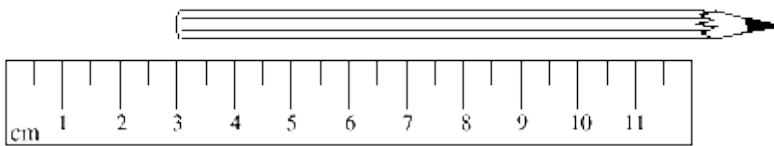
5. 9^{111} өрнегі қандай цифрмен аяқталады?

- A) 5
- B) 10
- C) 7
- D) 9
- E) 6

6. үкен қандай да бір тауарға 20% жеңілдік жасап, 1250 теңгеден сатты. Тауардың жеңілдіксіз бағасы қандай болған?

- A) 1360 тг
- B) 1300,5 тг
- C) 1562,5 тг
- D) 1650 тг
- E) 1240,25 тг

7. Сурет бойынша қарындаштың ұзындығына жақын орналасқан санды анықтаңыз.

- A) 12
- B) 10,5
- C) 9
- D) 13,5
- E) 8

8. Мөлдір техникалық дүкендегі мына жарнаманы көріп өзіне үй кинотеатрын сатып алуды ұйғарды.

10% -ын төле де, 2 жылға айына бар болғаны 8250 тг (пайызсыз)

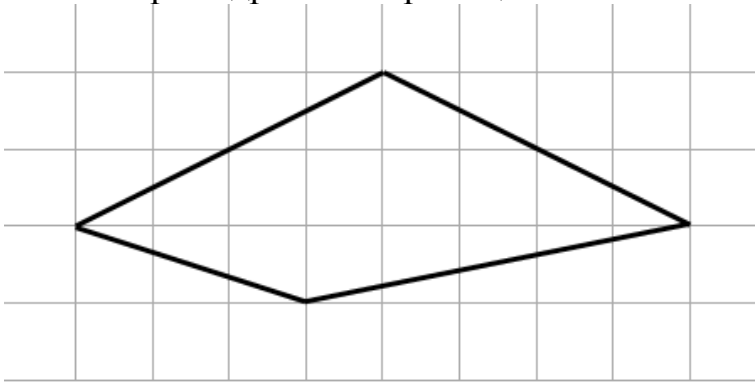
сатып ал!!!

Үй кинотеатрының бағасы:

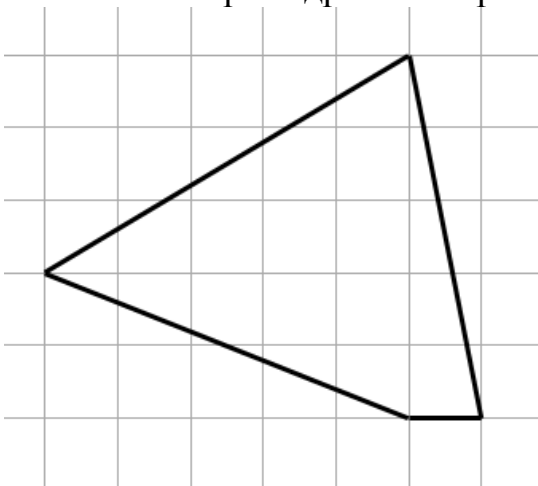
- A) 219990 тг
- B) 221000 тг
- C) 199000 тг
- D) 198000 тг
- E) 220000 тг

9. Торкөз өлшемі 1 см × 1 см болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

- A) 11 см²
- B) 14 см²
- C) 13 см²
- D) 12 см²
- E) 10 см²

10. Торкөз өлшемі 1 см × 1 см болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

- A) 16 см²
- B) 12 см²
- C) 13 см²

D) 14 см^2 E) 15 см^2

11. Суреттегі бірінші қызметкердің бойы 150 см ал келесі қызметкерлердің бойлары алдыңғысынан 10% -ға ұзын. Ең ұзын қызметкердің бойы:

A) 2 м-ден ұзын

B) 2 м-ден аласа

C) 2 м

D) 180 см E) 180 см -ден аласа

12. Қабырғасы 7 болатын шаршы және қабырғалары 8 бен 10 болатын тіктөртбұрыш берілген.

А бағаны	В бағаны
Шаршының периметрінің мәні	Тіктөртбұрыштың периметрінің мәні

A) $A < B$ B) $A > B$ C) $A = B$ D) $3A = 2B$ E) $2A = 3B$

13. $-20, -18, -16, \dots, 18, 20, 22, 24$ қатары берілген

А бағаны	В бағаны
Берілген қатардың қосындысы	46

A) $A = B$ B) $A > B$ C) $A < B$ D) $A - 1 = B$ E) $A = B + 1$

14. Сегіз санның арифметикалық ортасы 100 -ге тең, ал басқа алты санның арифметикалық ортасы -72 . Аталған барлық санның арифметикалық ортасы:

A) 78

B) 88

C) 77

D) 84

E) 80

15. Мектеп президентін сайлауда үш үміткер қатысты. Арман 120 дауыс, Гүлім 50 дауыс, Қайрат 30 дауыс жинады. Арман қанша пайыз дауыс жинады?

A) 60%

B) 66%

C) 70%

D) 65%

E) 57%

16. Кестедегі заңдылықты анықтап, сұрақ белгісінің орнына қандай сан қойылатынын анықтаңыз.

2	4	14	16	52	?
---	---	----	----	----	---

A) 69

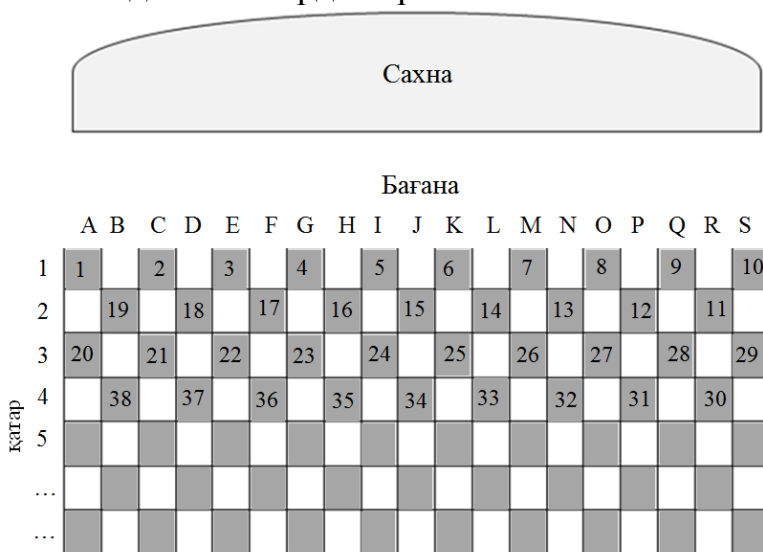
B) 45

C) 54

D) 53

E) 71

17. Концертте аудиториядағы барлық адамдарға сахнаның жақсы көрінісін беру үшін залдағы орындықтар арасында бос орын қалдырылып қойылған. Ол төмендегі жоспарда көрсетілген.

Алдыңғы тоғыз қатардағы орындықтардың жалпы саны қанша?

A) 90

B) 87

C) 86

D) 91

E) 88

18. 5 литр қызыл, 2 литр көк, 2 литр сары бояуларды араластырып жаңа түсті бояу алынды. Қызыл бояудың массасының барлық бояу массасына қатынасын анықтаңыз.

A) 2:7

B) 5:4

C) 4:5

D) 2:5

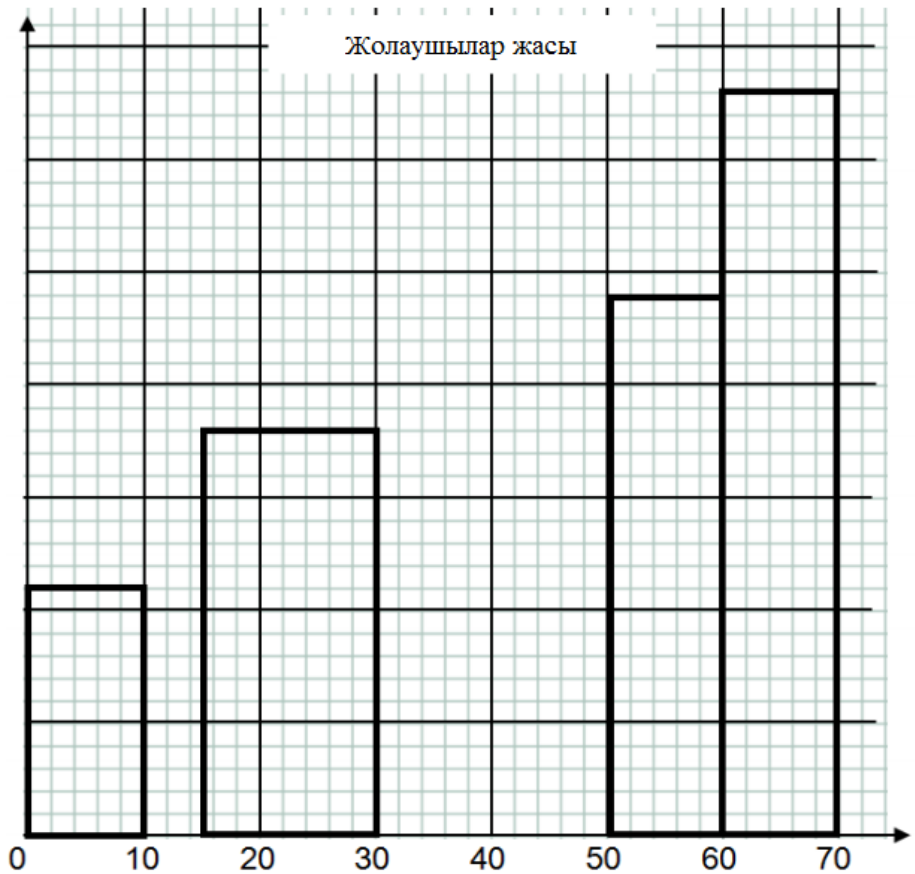
E) 5:9

19. Бәлішті пешке 7:20 минут өткенде қойды. Егер бәліш $\frac{3}{4}$ сағат пісетін

болса, сағат нешеде бәліш дайын болады?

- A) 8:05
- B) 8:10
- C) 8:00
- D) 8:15
- E) 8:20

20. Диаграмманы қолданып, жасына сәйкес жолаушылардың саны дұрыс көрсетілмеген нұсқаны анықтаңыз.

- A) 20-30 жас –18 жолаушы
- B) 50-60 жас –24 жолаушы
- C) 60-70 жас–32 жолаушы
- D) 1-10 жас–11 жолаушы
- E) 15-20 жас–18 жолаушы

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Шайтанкөл

Қарқаралы табиғатының ең бір сұлу өлкесінің бірі, талай ақынның сезімін тербеп шабытын оятқан, жаратылысы жұмбаққа толы көл — Шайтанкөл. Ұзындығы 60 метр, ені 40 метр. Орташа тереңдігі 2 метр. Суы мөлдір, тұнық, түбі тастақ, су сіңбейді. Жан-жағын қарағай қоршап тұр. Үлкендердің айтуынша бұл көл әуелде Әулікөл деген атауға ие болған екен. Жергілікті қазақтар, таудың ұшар басында, бастауы жоқ, тостағанға құйып қойғандай ықшам болып жатқан, ағын су келіп қосылмаса да жыл он екі ай суы ортаймай бір қалыпта тұратын, өзі де

ешқайда ақпайтын, әрі десе кейбір көлшіктер тәрізді жаздың ыстығында суы сасымай сап-салқын болып жаңарып тұратын қасиетіне қарап бұл көлді қасиетке балап, суына келіп беті-қолдарын жуып, емдік қасиеті бар деп санаған екен. Шайтанкөл туралы аңыздар өте көп бірі аңшылық құрып жүреген екі жігіт алыстан жайылып жүрген маралды көреді. Тазы иттерін маралға қосып қуып өздері арттарынан жүреді. Екі аңшы да иттері де, марал тұрған көлге жете алмай аң таң болады. Екі аңшы олай да ойлайды, бұлай да ойлайды. «Бұл не сұмдық? Сағым ба, шайтан ба?» деп таңырқап тұрады. Сол көлдегі маралға жете алмай кетеді, ауыл адамдарына барып болған оқиғаны айтады. Ауыл адамдары да бұндай түсініксіз, тылсым құбылыстар көп болатын көлді содан бері «Шайтанкөл» атап кеткен.

1. Шайтанкөлдің бұрынғы атауы:

- A) Айнакөл
- B) Жұмбақтас
- C) Әуликөл
- D) Сексенкөл
- E) Қасиетті көл

2. Шайтанкөл орналасқан елді мекен:

- A) Көкшетауда
- B) Алакөлде
- C) Қапшағайда
- D) Арқалықта
- E) Қарқалыда

3. Екі аңшы көлдің ерекшелігін қалай білді?

- A) аттары шайтандардан қашып, көлге түсіп кетті
- B) тазы иттері шайтандарды сезіп ұлыды
- C) марал тұрған көлге жете алмады
- D) ауыл адамдары айтты
- E) көлдің ортасындағы үйректерге оқ тимеді

4. Шайтанкөлдің ұзындығы мен ені қанша метр?

- A) 40, 20
- B) 50, 30
- C) 60, 40
- D) 70, 50
- E) 80, 60

5. Шайтанкөлдің басқа көлдерге қарағанда ерекшелігі неде?

- A) жауын-шашын, қармен толығады, суы мөлдір, сасымайды
- B) таудың етегінде орналасқан
- C) суы тез бұзылып кетеді
- D) таудан еріген қармен толығады, тез тартылып қалады
- E) адамдарға көрінбейді, сағым сияқты

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Екі бозторғай

Ерте, ерте, ертеде кең далада екі бозторғай балапаны жұмыртқаны жарып шығып, дүниеге келіпті. Сайын дала төсінде көктен себелеген күн нұры олардың бойына қуат беріп, тезірек өсуіне жәрдем етіпті. Қос

бозторғай балапанының түр-түсі бірдей болғанымен, мінездері ұқсамапты. Екеуі бірге ойнап, бірге ән шырқап жүргенімен, жиі-жиі шекісіп қалады екен. Ұрыс-жанжалды үнемі бірінші бастағанына қарамай, енелері «нысық» деп, мінезі шадыр балапанын жақсы көріпті. Бір жаққа бармақ болса, қасына соны ертіп, момын балапанын ұяда қалдырып кетеді екен.

Көктем шығып, ағаштар жаңа-жаңа бұр жара бастағаннан-ақ, құс біткен алуан түрлі әнге басыпты. Айналадағы тіршілік иелері бұлбұлдың жүрек тебірентер әдемі әуеніне тәнті болыпты. Таудың биігіне ұя салып, жер бетін зеңгір көктен шолып, қалақтап жүретін бүркіттің саңқылдаған батыл даусынан бойларына күш жинапты. Айыр құйрық қарлығаштың тамылжыта салған әнін естіген құстардың бір-біріне деген мейірі арта түсіпті.

Бірде ән салу кезіндегі өз дегенінен қайтпайтын бозторғайға тиіпті. Ол әркімге бір еліктеп, бірде бұлбұлға, бірде қарлығаштың даусына ұқсас әуенге басты. Бұл ән әуені құстарды зеріктірді.

Осы мезетте кең далада шырылдай жөнелген дауыс естілді. Әсем бұлбұл да, қыран бүркіт те, аппақ төс қарлығаш та нәзік, мұңды, сағынышқа толы ән ырғағына елітіп, ұзаққа ұшпай, бетегелі дала топырағына қонбасқа лажсы қалмапты.

– Апыр-ай, мынау не еткен гажап ән! Даланың мөлдір шығы, жұпар иісті шөбі, таңғы саф ауасы тұнық әуенмен тербеліп, көкірегімді кеңітті-ау! – депті бұлбұл тамсана.

– Бұл момын бозторғай ғой. Әнеки, бір орында қалықтап шырылдауын қарашы! Шіркін, дауысының мың құбылуын! – депті бүркіт өткір көзін көкке қадай.

– Туған жерге, оның жасыл жусаны мен ақ селеуіне, қанат қаққан алқызыл көбелегі мен хош иісті гүліне үздіккен сағынышын әуелетіп салған әнінен байқап тұрмын, – депті ақ тамақ қарлығаш.

Әлдиге бөлеген ән де аяқталды. Бозторғай жерге түсті.

– Бозторғай, – деді бүркіт, – әуелетіп салған әнді қайдан үйренгенсің?

– Маған ән салуды туған далам, оның таңғы тыныс-тіршілігі, жұлдызды түндері мен сыбдыр қаққан құрығы үйретті. Осы алтын бесігімде ешкімге еліктемей өстім.

– Шынында да өз тілінде әдемі сайрағанға не жетсін! Еліктеуден туған әуен көмейден шыққанымен, өзге жүрекке жетпейді, – деп, бұлбұл сазды әуенмен үн қатты.

– Ол рас, – деді қарлығаш та. Міне, табиғатында адал, момын бозторғай туралы ертегі осындай. Ал бірбеткей бозторғай туралы білгілерің келсе, ол өзінің анаған да, мынаған да ұқсасам деген шәлкем-шалыс мінезіне әлі күнге дейін өкініп жүрген көрінеді. Өйткені ол бүркіт те, бұлбұл да, қарлығаш та бола алған жоқ. Бозторғайдың да гажайып қасиетін жоғалтып алған-ды.

6. Неліктен бозторғайдың салған әні құстарды зеркітірді?

- A) құйқылжыта сала алмады
- B) шиқылдай берді
- C) әр құстың бір әнін ұрлап айтты
- D) дауысы шаңқылдады
- E) құбылтып айтты

7. Қарлығаш тамылжыта ән салғанда тіршілікте қандай құбылыс болды?

- A) құстар зерігіп кетті
- B) құстар бойларына күш алды
- C) жүректері тебіренеді
- D) құстардың бір-біріне мейірі артады
- E) құстардың жеккөрініші оянады

8. – *Апыр-ай, мынау не еткен гажап ән! Даланың мөлдір шығы, жұпар иісті шөбі, таңғы саф ауасы тұнық әуенмен тербеліп, көкірегімді кеңітті-ау!* – деп бұлбұл кім ән салғанда тамсанды?

- A) қарылғаш
- B) көкек
- C) бүркіт
- D) шымшық
- E) бозторғай

9. Автордың айтпақ ойын ашатын мақал-мәтел:

- A) Боранды күні ит пен бала құтырады.
- B) Білім басы - бейнет, соңы - зейнет.
- C) Ана тілің алпыс тілге татиды.
- D) Жұт жеті ағайынды, жиенім сегіз.
- E) Туған жердің тасы да таныс

10. Мәтіндегі негізгі түйінді ой

- A) құстарды ән салуы, жер әлемнің гүлденуі
- B) бозторғайдың өз тілінде ән салуы, ешкімге ұқсамай өз жолымен жүруі
- C) бүркіттің мықтылығы, бозторғаймен жолығуы
- D) бұлбұлдың әні
- E) қарылғаштың кетуі

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Сиқырлы жүзік

Бір кедей күні бойы жұмыс істеп, қатты шаршайды. Бір арша ағашын әрең кесіп жерге құлатқанда, жоғарғы жағынан екі жұмыртқа домалап түседі де, жарылып қалады. Біріншісінен бүркіттің балапаны шығады да, лезде өсіп, адам бойымен бірдей болады. Екінші жұмыртқа жарылып, одан алтын жүзік шығады.

Бүркіт қанатын қағып-қағып қалады да, кедейге:

- Ей, адам ұлы! Сен мені құтқардың. Мен саған мынау алтын жүзікті сыйлаймын. Бұл – сиқырлы жүзік. Бірақ жүзіктен өміріңде бір-ақ тілек тілейсің. Тілегің орындалған соң жүзігің сиқырын жоғалтып, жәй жүзікке айналады. Сондықтан тілегіңді айтпастан бұрын жақсылап ойлан. Әйтпесе кейін өкініп жүресің, – дейді. Осыны айтып, бүркіт ұшып кетеді. Екінші қуаныштан жүрегі жарылардай боп үйіне қайтады. Жолда зергердің дүкеніне соғып, зергерден өз қолындағы жүзіктің қаниша тұратынын сұрайды. Зергер: – Екі алтындай болатын шығар, – дейді. Кедей қарқылдап күліп жіберіп, бұл жүзіктің сиқырлы екенін, оған ешбір баға жетпейтінін айтады. Зергер қара жүректі, арам адам еді. Ол кедейді қоярда-қоймай қонаққа шақырады. Үйінде ұйықтап жатқан жерінде егіншінің жүзігін ұрлап алып, соған ұқсас жәй жүзікті салып қояды. Келесі күні кедей байғұс жөніне кетеді, зергер есік-терезесін мықтап бекітіп алып:

- Жүз мың алтыным болса, – деуі мұң екен, үстіне алтындар жауа

бастайды. Зергер жанталасып, арлы-берлі қаша бастайды, бірақ есікті аша алмайды. Дүниеқоңыз зергер алтынға көміліп өледі, алтындарын көршілері бөлісіп алады. Ал қарапайым егінші болса өзінің адал еңбегімен бақытты өмір сүріпті.

11. Кедей жігіт алтын жүзікті қайдан алады?

- A) жұмыртқа ішінен
- B) жолдан
- C) зергерден ұрлап алады
- D) әйелінің жүзігі
- E) таудың басынан тауып алады

12. Зергер сиқырлы жүзікті қанша алтынға бағалайды?

- A) төрт алтынға
- B) жеті алтынға
- C) жүз мың алтынға
- D) он алтынға
- E) екі алтынға

13. Зергер жігітті неге үйіне қонаққа шақырды?

- A) дос болу үшін
- B) зергерлік ұйым жасауға
- C) жұмысқа алу үшін
- D) жүзікті алып қалу үшін
- E) ақша беру үшін

14. Алтын көрсе періште жолдан таяды. Кімнің іс-әрекетіне байланысты айтылған?

- A) жүзікті тауып алған кедейдің
- B) сиқырлы жүзік екенін айтқан бүркіттің
- C) кедей жігітті алдаған зергердің арам ісі
- D) зергердің көршілерінің алтынды алуы
- E) кедей жігіттің сиқырылы жүзікті сатуы

15. Мәтіннің негізгі түйінді ойын білдіретін сөзді табыңыз

- A) бүркіт
- B) ағаш
- C) кедейшілік
- D) дүниеқоңыздық
- E) жүзік

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Зеңгі атаның ашуы(аңыз)

Қара малдың иесі – қасиетті Зеңгі ата бір дүйім елдің малын бағып жүріпті. Сиыр, өгізше, тана, бұзау Зеңгі атаның айдауына көніп, мамыражай жайылып, өсіп-өніп көбейе беріпті.

Қара малдың жайын әбден білген Зеңгі ата мал бағып жүргенде, өзгелердей айт-шулемей-ақ, жайылымда беймарал отырады екен. Сиырдың өздері Зеңгі атаның маңынан ұзамай, емін-еркін шөп жұлып, қарнын тойдырыпты.

«Ел ішінде ала да, құла да болады» демекші, Зеңгі атаның малды баға білу шеберлігін көре алмайтын біреу шығыпты. Ол ел басшыларының біріне:

–Зеңгі ата, қартайды. Мал баға алмайды. Сиырларды бір жерге үйіріп,

ертелі-кеш қамап отырады, – деп кінә тағыпты. – Сиырларды маған тапсырыңыз, бәсеке, – депті құрдай жорғалап.

Сөзге еріп, өлшемей-пішпей, тез шешімге келген ел басшыларының бірі:

– Олай болса, Зеңгі атаны істен дереу босатыңдар, қартайса, демалсын. – Сиырларды енді сен бақ, – депті.

Зеңгі ата қараптан-қарап, кінәлі болғанына кейіпті. Ашуланбағанда қайтсін! Өмір бойы қара малдың тілеуін тілеп, жай-күйін бір адамдай білгеніне күмәні жоқ-ты.

Біреудің ала жібін аттап баспаған Зеңгі ата ашуын сап тыйды да:

– Баққан малыңа оқалақ тигір, – деп бір ауыз сөз айтыпты.

Зеңгі атаға жала жауып, бір елдің малын алдына салып, айдап келе жатқан мал сол кезде жан-жаққа бытырай қашыпты.

Күн сайын малына ие бола алмай, әбден әбігерге түскен шағымшыл жан, бақташылықты өз еркімен тастап кетіпті.

– Зеңгі ата – сиырлардың пірі, иесі, – деп ел-жұртқа жариялапты, абыройын биіктетіпті.

Содан бері Зеңгі атаның ренжіп, кейіген шағы – мамыр айында сиырларға оқалақ тиіп, табындағы мал бейжай күйге түседі екен.

16. «Зеңгі баба» қай төрт түліктің пірі?

- A) жылқы
- B) түйе
- C) сиыр
- D) қой
- E) ешкі

17. Табындағы мал бейжай күйге түсетін айды халық қалай атаған?

- A) оқалақ тиді
- B) шыбын тиді
- C) көкке ауыз тиді
- D) табынға шықты
- E) көк шөп жеді

18. Ел ішінде Зеңгі бабаны көре алмағандар қандай қауесет айтты?

- A) малды жақсы бағады, еңбекқор
- B) малды баға алмайды, ертелі-кеш бір жерде ғана жүреді
- C) малды бұзауымен қоса бағады
- D) малды алысқа алып кетеді
- E) малды жылқымен қоса бағады

19. Сиыр ... білмейді, жаман ... білмейді. Мақалды жалғастыр

- A) жайғанды, сөйлегенді
- B) қарғанды, сынағанды
- C) сипағанды, сыйлағанды
- D) сипағанды, қарағанды
- E) жалағанды, сұрағанды

20. Мәтіндегі негізгі түйінді ой

- A) малды күтіп бағу, әр төрт түліктің өз пірі бар екендігі
- B) ауылдың мал бағу әдісі
- C) Зеңгі бабаның жамандығы
- D) ел басқарушылардың мал бағудағы шеберлігі
- E) сиырдың ерекшелігі

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Неолит дәуірінің ең үлкен жаңалығының бірі:
 - A) Малды қолға үйрете бастау
 - B) Егіншіліктің пайда бола бастауы
 - C) Аңшылықтың жедел дамуы
 - D) Қаланың пайда болуы
 - E) Қыш құмыра жасауды үйрену
2. Түрік қағанаты мен Византия мемлекеті қарсы одақ құрған ел:
 - A) Эфтелиттер
 - B) Иран
 - C) Парсы
 - D) Хорезм
 - E) Қытай
3. Ахмет Йасауидің шәкірті:
 - A) Арыстан баб.
 - B) С.Бақырғани.
 - C) Әл-Бируни.
 - D) М.Қашғари.
 - E) Әли ақын.
4. Батыс Сібір хандығының астанасы:
 - A) Тобыл
 - B) Сығанақ
 - C) Сарайшық
 - D) Чимги-Тура
 - E) Омбы
5. Тарихшы Б. Көмековтың пікірінше «қазақ» сөзі этникалық мағынада қолданылды:
 - A) Шығыс Түркістан ұйғырларының арасында
 - B) Сібір тайпаларының арасында
 - C) Парсылардың арасында
 - D) Араб елдерінің арасында
 - E) Хорасан түрікмендерінің арасында
6. Есім хан мен Жәңгір ханның кесенелері орналасқан қала:
 - A) Сауран.
 - B) Сарайшық.
 - C) Жент.
 - D) Түркістан.
 - E) Отырар.
7. Керей мен Жәнібекті құшақ жайып қарсы алған Моғолстан ханы:
 - A) Абд ар-Рашид
 - B) Есен-бұға
 - C) Тоғылық-Темір
 - D) Ілияс-Қожа
 - E) Жүніс
8. Орта жүз биі, «Жеті жарғыны» жасауға қатысқан:
 - A) Майқы би.
 - B) Әйтеке би.
 - C) Алшынбай би.
 - D) Қазыбек би.

Е) Төле би.

9. 1643 жылы жоңғармен шайқаста Алшын Жалаңтөс батыр көмекке келді:

- A) Есім ханға
- B) Тұрсын ханға
- C) Қайып ханға
- D) Тәуке ханға
- E) Жәңгір ханға

10. Жоңғар тағынан дәмеленушілердің бірі, Абылайды паналап Орта жүзге қашқан:

- A) Нәдіршах
- B) Әмірсана
- C) Лама-Доржы
- D) Қалдан-Серен
- E) Давақи

11. 1844 жылы 20 шілдеде Кенесарыға қарсы ұрыста мерт болған сұлтандар саны

- A) 42
- B) 44
- C) 50
- D) 38
- E) 48

12. 1891 жылы «Ережеге» сай құрылған жергілікті мұсылман тұрғындарының ісін қарайтын төменгі сот буыны

- A) Бітістіруші сот
- B) Соттардың төтенше съезі
- C) Облыстық сот
- D) Халық соттары
- E) Уездік сот

13. Ұлы жүздегі Тайшүбек бекінісін орыс әскерлері қантөгіссіз басып алған жыл:

- A) 1850 жыл
- B) 1864 жыл
- C) 1853 жыл
- D) 1854 жыл
- E) 1851 жыл

14. Ресей мен Қытай арасындағы Петербург келісімшартына қол қойылды:

- A) 1845 жылы
- B) 1905 жылы
- C) 1881 жылы
- D) 1913 жылы
- E) 1891 жылы

15. Орыс жазушысы Ф.Достоевскийдің досы, атақты ғалым, этнограф:

- A) А.Құнанбаев.
- B) А.Байтұрсынов.
- C) Ы.Алтынсарин.
- D) С.Көбеев.
- E) Ш.Уәлиханов.

16. Ресейдегі 1905-1907 жылғы революция кезінде жергілікті әкімшілік билікке қарсы шаруалар қозғалысы болған облыстар:

- A) Өскемен, Павлодар, Әулие-ата
- B) Көкшетау, Қазалы
- C) Ақтөбе, Шымкент
- D) Орал, Торғай, Семей
- E) Верный, Семей, Петропавл

17. 800 майдангер солдаттар мен «тыл жұмысына» алынған қазақтар «Солдаттардың орыс-мұсылман ұйымын» ұйымдастырды:

- A) Семейде
- B) Петропавлда
- C) Орынборда
- D) Сергиопольде
- E) Верныйда

18. Ұлы Отан соғысында қазақстандықтар арасынан бірінші болып жанған ұшағын жау тобына бағыттаған:

- A) С.Луганский
- B) Т.Бигелдинов
- C) Л.Беда
- D) И.Павлов
- E) Б.Бейсекбаев

19. 1989 жылдың маусымында Қазақстан КП Орталық Комитетінің бірінші хатшысы болып сайланды

- A) М.Горбачев
- B) Н.Назарбаев
- C) Қ.Мырзалиев
- D) К.Асанов
- E) Е.Асанбаев

20. XX ғасырдың 70-жылдары шаруашылық жүйесін өзгертуге тырысқан совхоз(кеңшар) директоры:

- A) И.Худенко
- B) Д.Сокольский
- C) И.Головацкий
- D) Л.Брежнев
- E) А.Сахаров

МАТЕМАТИКА

1. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{3a^2 - 3ab}{3a^2 - 6ab + 3b^2}$.

A) $\frac{a}{a-b}$.

B) $\frac{1}{3a(a+b)}$.

C) $\frac{a}{a+b}$.

D) $a-b$.

E) $\frac{1}{2+3b^2}$.

2. Теңдеуді шешіңіз: $|7x^2 + x| = 8$

A) $-4; -2$

B) $-1; 1\frac{1}{7}$

C) $-1\frac{1}{7}; 1$

D) $-1\frac{1}{7}; -1$

E) $1; 1\frac{1}{7}$

3. Бірінші құбыр бассейнге 1 сағат су құйғаннан кейін ғана екінші құбырды ашады да, екі құбыр бірлесіп бассейнді 3 сағатта толтырады. Егер әрқайсысы жеке-жеке жұмыс істесе, 1-ші құбыр екінші құбырға қарағанда бассейнді толтыруға 2 сағат артық уақыт жұмсар еді. Бірінші құбыр жеке бассейнді қанша уақытта толтыра алатынын анықтаңыз:

A) 6 сағат

B) 5 сағат

C) 7 сағат

D) 8 сағат

E) 4 сағат

4. $\frac{4x^2 + 3x - 10}{3^x - \frac{1}{9}} = 0$ теңдеуінің шешімін табыңыз:

A) $\frac{5}{4}; 2$

B) $-\frac{5}{4}; 2$

C) $\frac{5}{4}$

D) $\frac{5}{4}; 3$

E) 1; 3

5. Есептеңіз: $\frac{8^{-\log_2 \sqrt[3]{7}}}{35^{\frac{1}{1+\log_{\frac{1}{15}} 15}}}$.

A) $\frac{3\sqrt[3]{49}}{7}$.

B) $-3\sqrt[3]{7}$.

C) $\frac{1}{5}$.

D) 7.

E) $\frac{1}{7}$.

6. $|x - 10,5| < 2$ теңсіздіктің ең кіші бүтін шешімін табыңыз.

- A) 8.
- B) 9.
- C) 7.
- D) 11.
- E) 10.

7. Теңсіздіктің дұрыс шешімін анықтаңыз: $\lg(x+1) \leq 2$.

- A) $(-1; +\infty)$.
- B) $(-\infty; 99]$
- C) $[-1; +\infty)$
- D) $[99; +\infty)$
- E) $(-1; 99]$

8. Теңдеуді шешіңіз: $\sqrt{x^2 - 3x} + \sqrt{x^2 - 3x + 5} = 5$.

- A) -1; 4.
- B) -1; 6.
- C) 3; 7.
- D) -3; 5.
- E) 4; 6.

9. Өрнектің ең үлкен және кіші мәндері: $2\cos^2 \alpha - 1$

- A) -1; 0
- B) 1; -1
- C) 1; -2
- D) -2; 0
- E) 0; 2

10. Теңдеуді шешіңіз: $2^{\cos 2x} = \sqrt{2}$

- A) $-\frac{\pi}{6} + \pi k; k \in Z$
- B) $\pm \frac{\pi}{6} + \pi k; k \in Z$
- C) $\pm \frac{\pi}{4} + 2\pi k; k \in Z$
- D) $\pm \frac{\pi}{3} + \pi k; k \in Z$
- E) $\frac{\pi}{6} + \pi k; k \in Z$

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\operatorname{tg}\left(2x + \frac{\pi}{6}\right) \geq -\sqrt{3}$

- A) $\left[-\frac{\pi}{4} + \frac{\pi n}{2}; \frac{\pi}{6} + \frac{\pi n}{2}\right), n \in Z$.
- B) $\left[\frac{\pi}{6} + \pi n; \frac{\pi}{4} + \pi n\right), n \in Z$.
- C) $\left[-\frac{\pi}{4} + \frac{\pi n}{2}; \frac{\pi}{4} + \frac{\pi n}{2}\right), n \in Z$.
- D) $\left(-\frac{\pi}{4} + \pi n; \frac{\pi}{6} + \pi n\right), n \in Z$.

$$E) \left(-\frac{\pi}{4} + \pi n; \frac{\pi}{6} + \frac{\pi n}{2} \right), n \in \mathbb{Z}.$$

12. Егер $b_1 = \frac{1}{3}$ -ге, ал $q=3$ тең болатын (b_n) геометриялық прогрессияның бесінші мүшесінен 12-ні азайтса, онда оның үшінші, төртінші және бесінші мүшелері арифметикалық прогрессияның сәйкесінше бірінші, екінші және үшінші мүшелері болып табылады. Арифметикалық прогрессияның алғашқы төрт мүшесінің қосындысын табыңыз.

- A) 18.
- B) 27.
- C) 36.
- D) 54.
- E) 48.

13. $A(-1; -2)$ нүктесі $y = x^2 + px + q$ параболасының төбесі болса, p және q мәндерін табыңыз

- A) $p = 1; q = 1$
- B) $p = 2; q = -1$
- C) $p = -2; q = -1$
- D) $p = -2; q = 1$
- E) $p = 2; q = 1$

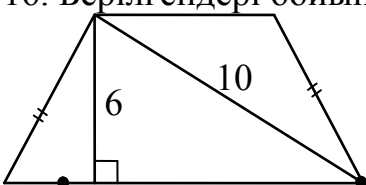
14. $f(x) = (x + 1)\sqrt{x}$ функциясының туындысының $x = 2$ нүктесіндегі мәнін табыңыз.

- A) $\frac{7\sqrt{2}}{2}$.
- B) $\frac{7\sqrt{2}}{8}$.
- C) $\frac{\sqrt{2}}{2}$.
- D) $\frac{7\sqrt{2}}{4}$.
- E) $\frac{\sqrt{2}}{4}$.

15. $f(x) = 16x^7 - \frac{2}{x}$ функциясы үшін алғашқы функцияның жалпы түрін табыңыз.

- A) $112x^6 - 2\ln x + C$
- B) $2x^8 - 2\log_2 x + C$
- C) $2x^8 - \log_2 x + C$
- D) $x^8 + 2\ln x + C$
- E) $2x^8 - 2\ln x + C$

16. Берілгендері бойынша тең бүйірлі трапецияның ауданын табыңыз:

- A) 60
- B) 80
- C) 30
- D) 36
- E) 48

17. Радиусы 41 см болып келетін шар оның центрінен 40 см қашықтықтағы жазықтықпен қиылған. Қиманың ауданын табыңыз:

- A) $81\pi \text{ см}^2$
- B) $781\pi \text{ см}^2$
- C) $720\pi \text{ см}^2$
- D) $385\pi \text{ см}^2$
- E) $144\pi \text{ см}^2$

18. Егер $|\bar{a}| = 11$, $|\bar{b}| = 7$ және $|\bar{a} - \bar{b}| = 4$ болса, онда $|\bar{a} + \bar{b}|$ табыңыз.

- A) 14
- B) 11
- C) 19
- D) 18
- E) 16

19. Геометриялық прогрессияда бірінші және бесінші мүшелерінің қосындысы 51-ге, ал екінші және алтыншы мүшелерінің қосындысы 102-ге тең. Берілген прогрессияның алғашқы бірнеше мүшелерін қосқанда 3069 саны шықты. Қосылған мүшелердің саны:

- A) 10.
- B) 11.
- C) 8.
- D) 9.
- E) 12.

20. Теңдеуді шешіңіз: $4y^3 - 6 = 6y^2 - 4y$

- A) $\{1; 1,5\}$.
- B) $\{-1; 1,5\}$.
- C) $\{1,5\}$.
- D) $\{-1\}$.
- E) $\{-1,5\}$.

21. Егер $\sqrt{4 + \sqrt{15}} \cdot (\sqrt{10} - \sqrt{6}) \cdot \sqrt{4 - \sqrt{15}}$ өрнегінің мәні a -ға тең болса, онда:

- A) $(a - \sqrt{6})\sqrt{10} = 10$ болады
- B) $a = \sqrt{10}$ болады
- C) $(a + \sqrt{6})\sqrt{10} = 10$ болады
- D) $a^2 = 16 - 2\sqrt{15}$ болады
- E) $a^2 = 16 - 4\sqrt{15}$ болады
- F) $a^2 = 16 + 4\sqrt{15}$ болады
- G) $a = \sqrt{6}$ болады
- H) $a + \sqrt{6} = \sqrt{10}$ болады

22. Ағаш кесушілер бригадасы үш күнде 184 м^3 отын дайындады. Бригада бірінші күні жоспардан 11 м^3 артық, ал екінші күні жоспардан 2 м^3 кем

отын дайындады. Үшінші күні бригада жоспарды 16 м^3 - ке асыра орындады. Бригада әр күніне қанша отыннан дайындағанын анықтаңыз.

- A) 64
- B) 70
- C) 62
- D) 53
- E) 74
- F) 51
- G) 69
- H) 52

23.
$$\begin{cases} 2^{x-2y} = \frac{1}{8} \\ 3^{2x} = 3^{4-y} \end{cases}$$
 теңдеулер жүйесінің шешімі $(x_0; y_0)$ болса, онда:

- A) $x_0 \cdot y_0 = 2$
- B) $2^{x_0} + 3^{y_0} = 11$
- C) $2^{x_0} + 3^{y_0} = 12$
- D) $2^{x_0} + 3^{y_0} = 9$
- E) $x_0 \cdot y_0 = 3$
- F) $x_0 + y_0 = 4$
- G) $x_0 \cdot y_0 = 4$
- H) $x_0 + y_0 = 3$

24. Өрнектің $6 \log_2 125 \cdot \log_5 2 + 2^{\lg 7} \cdot 5^{\lg 7}$ мәніне тең өрнек:

- A) 50
- B) 25
- C) $7 \log_3 125 \cdot \log_5 3 + 2^{\lg 2} \cdot 5^{\lg 2}$
- D) $4 \log_3 625 \cdot \log_5 9 + 2^{\lg 3} \cdot 5^{\lg 3}$
- E) $3 \log_3 125 \cdot \log_5 9 + 2^{\lg 1} \cdot 5^{\lg 1}$
- F) 125
- G) $8 \log_3 25 \cdot \log_5 9 + 2^{\lg 7} \cdot 5^{\lg 2}$
- H) $3 \log_3 625 \cdot \log_5 9 + 2^{\lg 1} \cdot 5^{\lg 1}$

25. $x - \frac{2x+1}{4} \geq \frac{4x-3}{3}$ теңсіздігі үшін орындалатын тұжырым:

- A) Теңсіздік шешімі $x \in (-0,9; +\infty)$
- B) Теңсіздік шешімі $(-\infty; 0,5]$
- C) Теңсіздік шешімі $100x \leq 9$ теңсіздік шешімімен беттеседі
- D) Теңсіздік шешімі $x \in (-\infty; 0,9]$
- E) Теңсіздіктің ең үлкен бүтін шешімі $x = 0$
- F) Теңсіздік шешімі $x \in (-\infty; 1,5]$
- G) Теңсіздік шешімі жоқ
- H) Теңсіздік шешімі $\frac{2x+1}{4} \geq \frac{4x-3}{3}$ теңсіздік шешімімен беттеседі

26. $\frac{\log_5(x^2 + 3)}{4x^2 - 16x} < 0$ теңсіздігінің:

- A) Шешімі жоқ
- B) Бүтін шешімдер саны 4-ке тең
- C) Бүтін шешімдер саны 5-ке тең
- D) Ең кіші бүтін шешімі $x = 1$
- E) Бүтін шешімдер саны 3-ке тең
- F) Ең үлкен бүтін шешімі $x = 4$
- G) Ең үлкен бүтін шешімі $x = 3$
- H) Ең кіші бүтін шешімі $x = 0$

27. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{\sin 15^\circ}{\sin 5^\circ} - \frac{\sin 75^\circ}{\cos 5^\circ}$

- A) -1
- B) 2
- C) 0,25
- D) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- E) 4
- F) $-\frac{1}{2}$
- G) $\sqrt{2}$
- H) 1

28. Келесі функцияның анықталу, $y = \ln(5 - x)$ функциясының анықталу облысымен беттеседі:

- A) $y = (\ln(5 - x))^2$
- B) $y = \frac{1}{\ln(5 - x)}$
- C) $y = \sqrt{5 + x}$
- D) $y = \frac{1}{\sqrt{5 - x}}$
- E) $y = \frac{1}{5 - x} + \sqrt{5 - x}$
- F) $y = x - 5$
- G) $y = \frac{1}{5 - x} + \ln(5 - x)^2$
- H) $y = \sqrt{5 - x}$

29. $y = \frac{1}{5}x^5 - \frac{1}{2}x^4$ функциясының өсу аралығы көрсетілген нұсқаларды

анықтаңыз.

- A) $(2; +\infty)$
- B) $(-\infty; 1]$
- C) $[1; 2]$
- D) $(0; 1)$
- E) $[0; 1]$

- F) $(-\infty; 2)$
- G) $[0; 2]$
- H) $[1; +\infty)$.

30. ABC үшбұрышында $AB = 7$ см, $BC = 2$ см болса:

- A) A бұрышы синусының C бұрышы синусына қатынасы $\frac{5}{7}$ -ге тең
- B) A бұрышы синусының C бұрышы синусына қатынасы $\frac{2}{7}$ -ге тең
- C) A бұрышы синусының C бұрышы синусына қатынасы $\frac{5}{2}$ -ге тең
- D) A бұрышы синусының C бұрышы синусына қатынасы $\frac{7}{2}$ -ге тең
- E) AC қабырғасы 9см-ден ұзын
- F) AC қабырғасы 7см
- G) AC қабырғасы 9см-ге тең
- H) AC қабырғасы 9см-ден кіші

ФИЗИКА

1. Бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстың шарты

- A) $a=0, \vartheta=\text{const}$.
- B) $a=0, \vartheta=0$.
- C) $a=\text{const}, \vartheta \neq 0$.
- D) $a=\text{const}, \vartheta \neq \text{const}$.
- E) $a \neq 0, \vartheta=\text{const}$.

2. Инерция заңын ашқан ғалым

- A) Г.Галилей.
- B) Аристотель.
- C) М.Ломоносов.
- D) Гераклит.
- E) И.Ньютон.

3. Массасы 2 т жүкті 9 м биіктікке 1 мин ішінде көтеретін кранның пайдалы қуаты ($g = 10\text{м/с}^2$)

- A) 0,3 Вт.
- B) 1,8 кВт.
- C) 3 Вт.
- D) 18000 кВт.
- E) 3 кВт.

4. Пластин шарик қабырғаға $p_0 = 1\text{кг}\cdot\text{м/с}$ импульспен жақындап, оған соқтығысып жабысып қалды. Егер өзара әсерлесу уақыты 0,01 с болса, соқтығысудың орташа күші

- A) 0.
- B) 0,01 Н.
- C) 200 Н.
- D) 100 Н.
- E) 1 Н.

5. Цилиндрдің поршені астындағы бір атомдағы газға тұрақты қысымда

$6 \cdot 10^4$ Дж жылу берсе, ішкі энергияның өзгерісі

- A) $3,6 \cdot 10^4$ Дж.

B) $10 \cdot 10^2$ Дж.

C) $5 \cdot 10^4$ Дж.

D) $11 \cdot 10^4$ Дж.

E) $6 \cdot 10^4$ Дж.

6. ПЭК-і 27 % автокөлік қозғалтқышы 55 кВт қуат өндіреді. 2 сағ ішінде қозғалтқышта жанатын бензин мөлшері ($q_6 = 4,6 \cdot 10^7 \frac{\text{Дж}}{\text{кг}}$)

A) ≈ 32 кг.

B) $\approx 40,7$ кг.

C) ≈ 22 кг.

D) ≈ 42 кг.

E) $\approx 25,2$ кг.

7. 20 нКл заряды бар бөлшекті потенциалы 600 В нүктеден потенциалы 200 В нүктеге орын ауыстырғанда электр өрісінің атқарған жұмысы

A) $8 \cdot 10^{-6}$ Дж.

B) $8 \cdot 10^{-4}$ Дж.

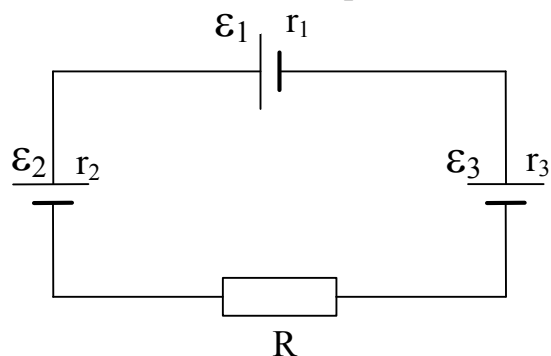
C) $1,2 \cdot 10^{-5}$ Дж.

D) $1,2 \cdot 10^{-6}$ Дж.

E) $1,2 \cdot 10^{-4}$ Дж.

8. $\varepsilon_1 = 1,5$ В; $r_1 = 1$ Ом; $\varepsilon_2 = 2,5$ В; $r_2 = 2$ Ом; $\varepsilon_3 = 3,5$ В; $r_3 = 3$ Ом; $R = 40$ Ом.

Тізбектің толық кедергісі

A) 42 Ом.

B) 43 Ом.

C) 44 Ом.

D) 45 Ом.

E) 46 Ом.

9. Индукциясы 0,4 Тл-ға тең магнит өрісіндегі $2 \cdot 10^4$ км/с жылдамдықпен индукция сызықтарына перпендикуляр қозғалып келе жатқан протонға әсер ететін күш ($q_p = 1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл)

A) 0,6 пН

B) 6 пН

C) 2,7 пН

D) 3,3 пН

E) 1,28 пН

10. Жиілігі 200 Гц толқынының таралу жылдамдығы 400 м/с. Толқын ұзындығы

A) 0,8 м.

B) 0,5 м.

C) 20 м.

D) 2 м.

E) 4 м.

11. Радиотолқындар арқылы объектіні тауып, оған дейінгі қашықтықты және оның кеңістіктегі орнын, қозғалыс жылдамдығын анықтау

A) резонанс

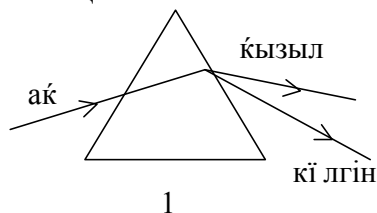
B) детектрлеу

C) радиотелефондық байланыс

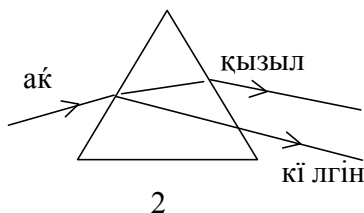
D) радиолокация

E) модуляция

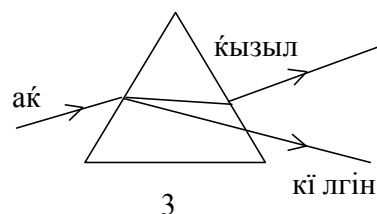
12. Қалыпты дисперсия кезінде ақ жарықтың шоғының шыны призма арқылы жіктелу кезіндегі сәулелердің жолы дұрыс көрсетілген суретті табыңыз.

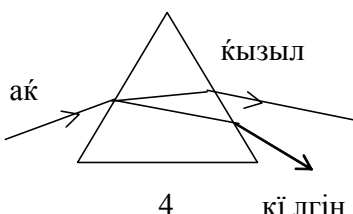
1

2

3

4

A) 2,3.

B) 1.

C) 3.

D) 4.

E) 2.

13. Рентген түтікшесі 50 кВ кернеумен жұмыс істейді. Сәуле шығарудың минимал толқын ұзындығы ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с; $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $e = 1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл)

A) 25 нм

B) 0,025 нм

C) 0,25 нм

D) 2,5 нм

E) 250 нм

14. Сәуле шығаруда толқын ұзындығы 1 нм сәйкес болу үшін, рентген түтікшесіне түсетін кернеу ($h=6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $e=1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл; $c=3 \cdot 10^8$ м/с)

A) $\approx 0,24$ кВ.B) $\approx 0,124$ кВ.C) $\approx 12,4$ кВ.D) ≈ 124 кВ.E) $\approx 1,24$ кВ.

15. Сағаттың минуттық тілшесі секундтық тілшесінен 3 есе ұзын. Тілшелер ұштарының сызықтық жылдамдықтарының қатынасы

A) 1:20

B) 1:60

C) 1:15

D) 1:90

Е) 1:30

16. Жер бетінен қандай да бір биіктіктен вертикаль төмен құлаған дененің бастапқы жылдамдығы 5 м/с. Осы дененің 5 секундта жүрген жолы ($g=10\text{м/с}^2$)

- A) 50 м.
- B) 100 м.
- C) 150 м.
- D) 125 м.
- E) 175 м.

17. Массасы 250 г дене салмағын 0,5 Н-ға кеміту үшін тіреудің қозғалыс үдеуі және бағыты ($g = 10 \text{ м/с}^2$)

- A) 2 м/с^2 кез-келген бағытта
- B) 2 м/с^2 тік төмен
- C) $0,2 \text{ м/с}^2$ тік төмен
- D) $0,2 \text{ м/с}^2$ тік жоғары
- E) 2 м/с^2 тік жоғары

18. Массасы $M=1,5 \cdot 10^7$ кг паром жағамен салыстырғанда $\vartheta_0 = 10 \text{ м/с}$ жылдамдықпен жүзіп келе жатыр. Паром үстіндегі массасы $m = 1000$ кг автомобиль пароммен салыстырғанда $\vartheta = 10 \text{ м/с}$ жылдамдықпен қозғалуда. Пароммен салыстырғандағы автомобильдің импульсі

- A) $1,5 \cdot 10^{10} \frac{\text{кг} \cdot \text{м}}{\text{с}}$.
- B) $2 \cdot 10^4 \frac{\text{кг} \cdot \text{м}}{\text{с}}$.
- C) $1,5 \cdot 10^4 \frac{\text{кг} \cdot \text{м}}{\text{с}}$.
- D) 0.
- E) $10^4 \frac{\text{кг} \cdot \text{м}}{\text{с}}$.

19. Егер математикалық маятник жібінің ұзындығын 30 см-ге ұзартсақ, оның тербеліс периоды 2 есеге артады. Жіптің бастапқы ұзындығы (

$$g = 10 \frac{\text{м}}{\text{с}^2})$$

- A) 20 см.
- B) 40 см.
- C) 10 см.
- D) 60 см.
- E) 30 см.

20. Бастапқы радиоактивті ядролардың $\frac{15}{16}$ үлесі 80 с ішінде ыдыраған.

Элементтің жартылай ыдырау периоды

- A) 20 с
- B) 50 с
- C) 40 с
- D) 15 с
- E) 10 с

21. Қайнау температурасындағы аммиакты буландыруға 364 кДж энергия

жұмсалады. Буланған аммиактың массасын табыңыздар? ($\rho = 1,37 \cdot 10^6$ Дж/кг)

- A) 0,266 г
- B) 266 г
- C) 266 кг
- D) 366 г
- E) 0,266 кг
- F) 2,66 кг
- G) 0,366 кг
- H) 36,6 г

22. Марс ғаламшарының екі серігі бар – Фобос және Деймос. Біріншісі Марстың масса центрінен $r_1 = 0,95 \cdot 10^4$ км, ал екіншісі $r_2 = 2,4 \cdot 10^4$ км қашықтықта тұр. Осы серіктердің Марсты айналу T_1 мен T_2 периодын анықтаңыз:

- A) $T_1 = 78$ сағ
- B) $T_2 = 31,2$ сағ
- C) $T_2 = 3,12$ сағ
- D) $T_1 = 4,2$ сағ
- E) $T_1 = 8$ сағ
- F) $T_2 = 50$ сағ
- G) $T_2 = 41,2$ сағ
- H) $T_1 = 7,8$ сағ

23. Бір кесектің көлемі $2 \times 5 \times 10$ см, ал екінші кесектің көлемі одан 10 есе үлкен ($0,2 \times 0,5 \times 1$ м). Осы кесектерді тұщы суға және керосинге толық батырғанда оларға әсер ететін архимед күші неге тең?

- A) 100 Н; 800 Н
- B) 1 Н; 0,8 Н
- C) 1000 Н; 800 Н
- D) 0,1 Н; 0,8 Н
- E) 10 Н; 80 Н
- F) 2 Н; 16 Н
- G) 10 Н; 5 Н
- H) 0,1 Н; 8 Н

24. Цельсий шкаласы бойынша температура -73°C . Абсолюттік және Фаренгейттік шкаласы бойынша өрнектеңіз:

- A) 220К
- B) 300К
- C) 320°F
- D) 200°F
- E) $-99,4^\circ\text{F}$
- F) $-163,4^\circ\text{F}$
- G) 200К
- H) 346К

25. Потенциалдар айырымы $\Delta\varphi = 0,7$ кВ болатын горизонталь және параллель орналасқан екі пластинаның арасында радиусы $R = 11,5$ мкм май тамшысы қалқып тұр. Майдың тығыздығы $\rho = 0,8$ г/см³. Пластиналардың арақашықтығы 0,4 см. Май тамшысының зарядын табыңыз.

- A) $\approx 2 \cdot 10^{-19}$ Кл
- B) $\approx 0,2 \cdot 10^{-19}$ Кл
- C) $\approx 0,2 \cdot 10^{-17}$ Кл

- D) $\approx 0,2$ Кл
- E) $\approx 0,2 \cdot 10^{-16}$ Кл
- F) $\approx 0,2 \cdot 10^{-18}$ Кл
- G) ≈ 2 Кл
- H) $\approx 0,02 \cdot 10^{-18}$ Кл

26. Сәуле шығарудың қарқындылығына әсер ететін факторлар:

- A) Дене бөлшектерінің кинетикалық энергиясының артуы
- B) Заттың агрегаттық күйлері
- C) Деформациялануы
- D) Дененің температурасының төмендеуі
- E) Дененің температурасының жоғарлауы
- F) Дене бөлшектерінің энергиясының азаюы
- G) Жылу берілу басқа түрімен қатарласа жүруі
- H) Архимед күшінің әсері

27. Тербелуші жүйенің меншікті жиілігі сыртқы мәжбүрлеуші күштің жиілігіне сәйкес келгенде, тербеліс амплитудасының күрт өсіп кету құбылысы:

- A) резонанс
- B) детектрлеу
- C) еркін тербеліс
- D) акустика
- E) өшетін тербеліс
- F) дыбыс
- G) модуляция
- H) интенсификтену

28. Массасы электронның тыныштық массасына тең фотонға сәйкес келетін толқын жиілігі ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с; $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31}$ кг)

- A) $\approx 4,32 \cdot 10^{-12}$ Гц
- B) $\approx 4,24 \cdot 10^{20}$ Гц
- C) $\approx 1,24 \cdot 10^{20}$ Гц
- D) $\approx 3,24 \cdot 10^{15}$ Гц
- E) $\approx 2,24 \cdot 10^{11}$ Гц
- F) $\approx 2,12 \cdot 10^{19}$ Гц
- G) $\approx 1,24 \cdot 10^{-20}$ Гц
- H) $\approx 3,24 \cdot 10^{20}$ Гц

29. Массасы 10 л су 100°C температурада қайнаған кезде ауаға 840 кДж энергия бере отырып қандай температураға дейін салқындайды? ($c=4200$ Дж/кг $^\circ\text{C}$, $\rho=1000$ кг/м 3)

- A) 8000°C
- B) 80°C
- C) 800°C
- D) 8°C
- E) $0,8 \cdot 10^{20}^\circ\text{C}$
- F) $0,8^\circ\text{C}$
- G) $8 \cdot 10^{-1}^\circ\text{C}$
- H) $800 \cdot 10^{-1}^\circ\text{C}$

30. Температура 42°F –ке тең. Оны абсолюттік және Цельсий шкаласы бойынша өрнектеңіз:

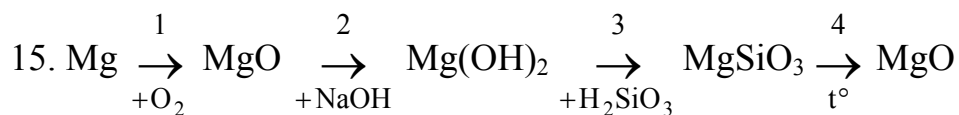
- A) 55°C

- B) 7°C
- C) 5,5°C
- D) 278,5K
- E) 378,5K
- F) 270K
- G) 267,5K
- H) 10°C

ХИМИЯ

1. Күкіртті газ сумен әрекеттескенде түзілетін зат
 - A) сілті.
 - B) суда ерімейтін негіз.
 - C) тұз.
 - D) қышқыл тұз.
 - E) қышқыл.
2. Жер қыртысының жартысына жуығын және Бүкіләлемдік мұхиттың 90 % массасын құрайтын элементті атаңыз:
 - A) Оттек.
 - B) Кремний.
 - C) Алюминий.
 - D) Сутек.
 - E) Темір.
3. Молекулалық кристалл торы бар зат
 - A) Fe₃C
 - B) Cr₂O₃
 - C) O₂
 - D) K₂SO₃
 - E) NaCl
4. Қысымды төмендеткенде тепе-теңдік өзгермейтін реакция, бұл -
 - A) $\text{FeO} + \text{H}_2 \leftrightarrow \text{Fe} + \text{H}_2\text{O}$ (бу)
 - B) $2\text{O}_3 \leftrightarrow 3\text{O}_2$
 - C) $4\text{NH}_3 + 5\text{O}_2 \leftrightarrow 4\text{NO} + 6\text{H}_2\text{O}$
 - D) $2\text{H}_2\text{O}(\text{г}) \leftrightarrow 2\text{H}_2 + \text{O}_2$
 - E) $\text{N}_2 + 3\text{H}_2 \leftrightarrow 2\text{NH}_3$
5. Барлығы аниондар болатын қатар
 - A) H⁺, OH⁻, SO₄²⁻, K⁺
 - B) Cl⁻, H⁺, OH⁻, SO₄²⁻
 - C) OH⁻, PO₄³⁻, SO₄²⁻, K⁺
 - D) Cl⁻, OH⁻, PO₄³⁻, SO₄²⁻
 - E) K⁺, OH⁻, PO₄³⁻, H⁺
6. Оттекті зертханада мына әдіспен алуға болады
 - A) ауаны айдау
 - B) кремний оксидін ыдырату
 - C) метанды CH₄ сумен әрекеттестіру
 - D) калий перманганатын ыдырату
 - E) натрийді сумен әрекеттестіру
7. Еріген зат массасының ерітінді массасына қатынасы —
 - A) еріген заттың зат мөлшері
 - B) еріген заттың көлемі

- C) ерітіндінің тығыздығы
D) еріген заттың тығыздығы
E) еріген заттың массалық үлесі
8. Тұздардың жіктелу қатары:
A) қышқылдық, орта, еритін
B) орта, қышқылдық, негіздік, қостұз
C) орта, сілтілер, қышқылдық
D) суда ерімейтін, амфотерлі, орта
E) амфотерлі, қышқылдық, орта
9. «Бром» түсі:
A) түссіз
B) ақ
C) жасыл
D) қызыл қоңыр
E) көк
10. 8 г күкіртпен 10,5 г темірді қосып балқытты. Алынған өнімді тұз қышқылымен өңдеді. Түзілген күкіртесутектің (қ.ж.) көлемі
A) 11,2 л
B) 4,2 л
C) 8,9 л
D) 2,2 л
E) 5,8 л
11. Концентрациялы азот қышқылы мыспен әрекеттескенде бөлінетін зат
A) N_2
B) N_2O
C) NO
D) NO_2
E) NH_2
12. Көміртек – тотықтырғыш болатын реакцияда әрекеттесетін заттар тобы
A) H_2 , Al , F_2
B) O_2 , Fe , Cl_2
C) O_2 , CaO , Br_2
D) H_2 , Fe , Si
E) O_2 , H_2 , CuO
13. Хром (III) оксидінен алюминотермиялық әдісімен 26 г хром алу үшін қажет алюминийдің массасы
A) 52,5 г
B) 26,5 г
C) 13,5 г
D) 9,5 г
E) 104,5 г
14. 32 г темір оксидін алюминиймен тотықсыздандырғанда 22,4 г темір алынды. Алынған оксид формуласында индекстердің қосындысы:
A) 6
B) 3
C) 7
D) 5
E) 2

өзгерістер тізбегіндегі іске аспайтын реакциялар

- A) 1,2
 B) 2,3
 C) 1,3
 D) 3,4
 E) 2,4
16. Мыс (II) сульфаты ерітіндісінен осы газды жібергенде қара түсті тұнба түзіледі
 A) H_2S
 B) N_2
 C) SO_2
 D) O_2
 E) CO_2
17. 23 г толуол жанғанда (қ.ж) түзілген көміртек (IV) оксидінің көлемі:
 A) 39,2 л.
 B) 41,2 л.
 C) 40,2 л.
 D) 42,2 л.
 E) 38,2 л.
18. 30 г сірке қышқылынан оның хлортуындысы арқылы 18 г глицин алынды. Егер бірінші стадиядағы өнімнің шығымы 80 % болса, екінші стадиядағы өнімнің шығымы:
 A) 60 %
 B) 58 %
 C) 55,5 %
 D) 50 %
 E) 56 %
19. Энантиомерлердің түзілу процесінің схемасы:
 A) $\text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_6 - \text{NH}_2 + \text{HOOC} - (\text{CH}_2)_8 - \text{COOH} \rightarrow$
 B) $\text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_6 - \text{NH}_2 + \text{HOOC} - (\text{CH}_2)_4 - \text{COOH} \rightarrow$
 C) $\text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_5 - \text{COOH} + \text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_5 - \text{COOH} \rightarrow$
 D) $\text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_4 - \text{COOH} + \text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_4 - \text{COOH} \rightarrow$
 E) $\text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_6 - \text{COOH} + \text{NH}_2 - (\text{CH}_2)_6 - \text{COOH} \rightarrow$
20. Өзгерістерді жүзеге асыру үшін реагенттерді қосудың дұрыс реті:
 $\text{CH}_4 \xrightarrow[1, \text{катализатор}]{\text{O}_2} \text{HCOOH} \xrightarrow[2]{\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}} \text{HCOOC}_2\text{H}_5 \xrightarrow[3]{\text{NaOH}} \text{HCOONa} \xrightarrow[4]{\text{H}_2\text{SO}_4} \text{HCOOH}$
 A) $\text{O}_2, \text{C}_2\text{H}_5\text{OH}, \text{NaOH}, \text{H}_2\text{SO}_4$
 B) $\text{O}_2, \text{C}_2\text{H}_5\text{Cl}, \text{H}_2\text{O}, \text{H}_2\text{CO}_3$
 C) $\text{Ag}_2\text{O}, \text{C}_2\text{H}_5\text{OH}, \text{NaOH}, \text{H}_2\text{SO}_4$
 D) $\text{O}_2, \text{C}_2\text{H}_5\text{Cl}, \text{NaCl}, \text{H}_2\text{SiO}_3$
 E) $\text{O}_2, \text{CH}_3\text{COOH}, \text{H}_2\text{O}, \text{HCl}$
21. 1 моль H_2O үшін келтірілген қате тұжырымдар:
 A) $3 \cdot 6,02 \cdot 10^{23}$ атомдардан тұрады
 B) $1 \cdot 6,02 \cdot 10^{23}$ оттегі атомдарынан тұрады
 C) $6,02 \cdot 10^{23}$ су молекулаларынан тұрады

- D) $2 \cdot 6,02 \cdot 10^{23}$ сутек атомдарынан тұрады
 E) не бары 3 моль атомдардан тұрады
 F) $6,02 \cdot 10^{23}$ су атомдарынан тұрады
 G) 2 атом сутек пен 1 атом оттектен тұрады
 H) не бары 3 атомнан тұрады
22. Сілтілік жер металдардың тотығу дәрежесі тең:
 A) +1
 B) +2
 C) -3
 D) -4
 E) -1
 F) -2
 G) +4
 H) +3
23. $2\text{NaHCO}_3(\text{қат.}) \leftrightarrow \text{Na}_2\text{CO}_3(\text{қат.}) + \text{CO}_2(\text{г}) + \text{H}_2\text{O}(\text{г}) - Q$ реакция тепе-теңдігі өнімдер жағына қарай ығысады:
 A) температураны жоғарылатып, қысымды арттырғанда
 B) су буының концентрациясын азайтқанда
 C) температураны төмендетіп, қысымды азайтқанда
 D) су буының концентрациясын арттырғанда
 E) температураны төмендетіп, қысымды арттырғанда
 F) температураны жоғарылатып, қысымды азайтқанда
 G) көміртек диоксидінің концентрациясын көбейткенде
 H) көміртек диоксидінің концентрациясын азайтқанда
24. Азот қышқылы мен натрий карбонаты ерітіндісі арасындағы реакцияның аяғына дейін жүретіні ... иондардың өзара әрекеттесуінде.
 A) OH^- және CO_3^{2-}
 B) NO_3^- және Na^+
 C) H^+ және NO_3^-
 D) Na^+ және CO_3^{2-}
 E) CO_3^{2-} және NO_3^-
 F) H^+ және OH^-
 G) CO_3^{2-} және H^+
 H) H^+ және Na^+
25. 5,28%-ды калий гидроксиді ерітіндісінің 1 литрінен ($\rho=1,06$ г/мл) қыздырған соң 100 мл су кетірілді. Қалған ерітіндідегі калий гидроксидінің массылық үлесі (%):
 A) 6,75
 B) 7,15
 C) 6,22
 D) 4,75
 E) 5,83
 F) 8,30
 G) 3,70
 H) 4,20
26. Келтірілген заттардың ішінен негіздік гидроксидтерді таңдаңыз:
 A) $\text{Ca}(\text{OH})_2$

- B) $Zn(OH)_2$
C) $Al(OH)_3$
D) H_3PO_4
E) $Cu(OH)_2$
F) H_2SO_4
G) $Cr(OH)_2$
H) $Cr(OH)_3$
27. Хлордың +3 және +5 тотығу дәріжелері мына қосылыстарда:
A) $SOCl_2$ және $HClO_2$
B) PCl_3 және PCl_5
C) $C_2H_4Cl_2$ және CCl_4
D) $HClO_2$ және $HClO_3$
E) $MnCl_2$ және KCl
F) HCl және $SOCl_2$
G) $HClO$ және HCl
H) $HClO_2$ және HCl
28. Мына қосылыста күкірттің тотығу дәрежесі ең жоғары:
A) S_8
B) $Fe_2(SO_4)_3$
C) $Fe(HSO_3)_2$
D) $FeSO_4$
E) FeS
F) SO_3
G) FeS_2
H) $FeSO_3$
29. Концентрлі азот қышқылының әрекеттеспейтін заты:
A) Hg
B) Cr
C) Ag
D) Cu
E) P
F) C
G) Al
H) Fe
30. Крахмал гидролизденуінің соңғы өнімі:
A) фруктоза
B) сорбит
C) глюкоза
D) целлюлоза
E) декорины
F) анилин
G) мальтоза
H) глицерин

БИОЛОГИЯ

1. Өсімдік қурап қалады, егер
A) Вакуольде қысым өзгерсе
B) Цитоплазмада қоректік заттар көбейсе
C) Ядро екіге бөлінсе

- D) Қабықша тығыздалса
E) Хлоропласта органикалық заттар түзілсе
2. Тұқым кіндігі дегеніміз–
A) Тұқымжарнағы.
B) Қауызы.
C) Тұқымның жеміске бекінген жері.
D) Бүршікше.
E) Ұрық.
3. Жабайы шомырдың гүлінің формуласы
A) $T_2 K_4 A_2 Ж_2$
B) $T_0 K_4 A_5 Ж_3$
C) $T_2 K_2 A_4 Ж_1$
D) $T_3 K_3 A_2 Ж_4$
E) $T_{2+2} K_4 A_{2+4} Ж_{(2)}$
4. Құрлықта тіршілік етуге бейімделген алғашқы омыртқалы жануар
A) Қосмекенділер
B) Жорғалаушылар
C) Балықтар
D) Сүтқоректілер
E) Құстар
5. Ішекте өмір сүретін паразиттер:
A) Эндопаразиттер.
B) Экзопаразиттер.
C) Эктопаразиттер.
D) Мезопаразиттер.
E) Мегопаразиттер.
6. Органикалық тыңайтқыш
A) Қи, күл, құс саңғырығы.
B) Азот, шымтезек, қи.
C) Қарашірік, қи, күл.
D) Шымтезек, қи, қарашірік.
E) Азот, фосфор, күл.
7. Қосжарнақты тұқымды өсімдік:
A) Қызғалдақ
B) Бидай
C) Раушангүл
D) Сұлы
E) Бамбук
8. Құрттардың тип саны
A) 3
B) 4
C) 5
D) 6
E) 10
9. Көздің тор қабатындағы көру жүйкесі шығатын жер
A) Соқыр дақ
B) Тор қабықша
C) Нұрлы қабықша
D) Көз бұршағы

Е) Қасаң қабықша

10. Мінез-құлық, тәлім-тәрбие, сөйлеу, еске сақтау, ойлау әрекеттері тікелей байланысты

- А) Мишыққа
- В) Үлкен ми сыңарына
- С) Сопақша миға
- Д) Ортаңғы миға
- Е) Аралық миға

11. Қантамырлары ... бұлшықеттен құралған

- А) Көлделен жолақты қаңқа
- В) Бірыңғай салалы
- С) Көлделен жолақты жүрек
- Д) Ұшбасты
- Е) Тігінші

12. Фагоцитоз құбылысын ғылымға енгізген ғалым

- А) Э.Дженнер
- В) Л.Пастер
- С) И.П.Павлов
- Д) И.И.Мечников
- Е) И.М.Сеченов

13. Дыбыс сіңірлері арасындағы кеңістік:

- А) Альвеолалар
- В) Бронхиолалар
- С) Капилляр
- Д) Дыбыс саңылауы
- Е) Дыбыс өзекшесі

14. Сілекейдің құрамындағы көмірсуларды ыдырататын фермент

- А) амилаза
- В) трипсин
- С) липаза
- Д) нуклеаза
- Е) пепсин

15. Терінің негізгі қабаты.

- А) Тырнақ.
- В) Шаш.
- С) Мүйізгек.
- Д) Эпидермис.
- Е) Дерма.

16. Ұрық жасушаларындағы хромосомалардың жиынтығы:

- А) $3n$.
- В) $1n$.
- С) $4n$.
- Д) $5n$.
- Е) $2n$.

17. Бір-бірінен көп белгілерінде айырмашылығы бар дараларды будандастыру

- А) Моногибридті
- В) Дигибридті
- С) Тригибридті

- D) Полигибридті
E) Толымсыз
18. Адамның осы заманғы қалпына дейінгі шығу тегі мен даму үдерісі
A) Филогенез
B) Онтогенез
C) Гаметогенез
D) Органогенез
E) Антропосоциогенез
19. Ашық жерде тіршілік ететін организмдердің жауынан қорғануы үшін қажетті бейімделушілік
A) Сақтандырғыш рең
B) Қауіп төндіруші рең
C) Бүркеніш рең
D) Еліктеуші рең
E) Қызықтырушы рең
20. Экологиялық күрделі міндеттердің бірі
A) Қауіпті улы заттарды жою
B) Халықаралық дәрежеде экология мәселесін шешу
C) Халықты таза аймақтарға көшіру
D) Экожүйені қалпына келтіру
E) Халықаралық стандартқа сай ауыз сумен қамтамасыз ету
21. Микроскоптың ең негізгі бөлігі:
A) объектив
B) окуляр
C) көру түтігі
D) айна
E) бұранда
F) табан
G) заттық үстелше
H) тұтқа
22. Өркеннің негізгі орталық тірек бөлімі:
A) тамыр
B) сабақ
C) жапырақ
D) гүл
E) гүлшоғыр
F) жеміс
G) тұқым
H) тамырсабақ
23. Туберкулез бактериясы топырақта сақталады:
A) бір ай
B) екі апта
C) үш ай
D) жиырма бес күн
E) тоғыз ай
F) бір жыл
G) бес апта
H) он күн
24. Хроматофоры оралма тәрізді балдыр:

- A) улотрикс
 - B) хлорелла
 - C) хламидомонада
 - D) спирогира
 - E) ламинария
 - F) ульва
 - G) каулерпа
 - H) кладофора
25. Басаяқты ұлулардың қармалауыштарының саны:
- A) 5-7
 - B) 10-12
 - C) 8-10
 - D) 15-22
 - E) 15-20
 - F) 22-30
 - G) 10-17
 - H) 8-15
26. Бақалардың дернәсілі:
- A) дернәсіл
 - B) шабақ
 - C) итшабақ
 - D) нимфа
 - E) наяда
 - F) шөмішбалық
 - G) планула
 - H) жұмыртқа
27. Кретинизм ауруының белгілері:
- A) бойы өспейді
 - B) қалқанша безі үлкейеді
 - C) жыныстық жетілу тоқталады
 - D) жүйке жүйесінің қозуы артады
 - E) ақыл есі кем болады
 - F) тез ашуланады
 - G) шашы түсіп сирейді
 - H) ойлау қабілеті нашарлайды
28. Ең жіңішке тармақ:
- A) көкірек қуысының ішкі қабырғасы
 - B) ұсақ көпіршіктер
 - C) ауаға толы ауатамыр ұштары
 - D) кеңірдектің жалғасы
 - E) өкпенің сыртқы жылтыр, тегіс қабықшасы
 - F) кеңірдек
 - G) бронхиола
 - H) кеңсірік
29. Майда еритін витаминдер:
- A) A
 - B) C
 - C) B₁
 - D) D

E) PP

F) E

G) B₆

H) B₁₂

30. Ферменттердің ... түрі белгілі.

A) 1000

B) 520

C) 200

D) 560

E) 584

F) 2000

G) 34

H) 690

ГЕОГРАФИЯ

1. Жер шарын тұңғыш рет кезіп өткен саяхатшы:

A) Ф.Магеллан.

B) Ш.Уәлиханов.

C) Н.М.Пржевальский.

D) Марко Поло.

E) X.Колумб.

2. Жергілікті жерді бағдарлау ... айтамыз.

A) Жер бетіндегі объектілерді бейнелеуді.

B) Берілген бағыт пен солтүстік бағыттың арасындағы бұрышты.

C) Көкжиек тұстарын табуды.

D) Географиялық бойлықты анықтауды.

E) Географиялық ендікті анықтауды.

3. Орташа таулардың биіктігі:

A) 200м.ден-жоғары.

B) 0ден-1000м.дейін.

C) 1000м.ден-2000м.дейін.

D) 100м.ден-200м. дейін.

E) 200м.ден – 300м. дейін.

4. Биіктік белдеулер деп атайды:

A) Таудағы табиғат зоналарын.

B) Мұхиттағы табиғат зоналарын.

C) Материктің табиғат зоналарын.

D) Аралдың табиғат зоналарын.

E) Жазықтағы табиғат зоналарын.

5. Адамзат сыртқы келбетінің ерекшеліктеріне қарай нәсілге бөлінеді

A) 1

B) 2

C) 3

D) 5

E) 4

6. Жердің геологиялық жасы (млрд.жыл):

A) 4,5-4,6

B) 7

C) 3,7-3,8

- D) 3,2
E) 6,5
7. Тропиктік белдеулерден экваторға қарай соғатын желдер:
A) Муссондар
B) Батыс желдер
C) Солтүстік–шығыс желдер
D) Бриздер
E) Пассаттар
8. Эндемиктер құрлығын көрсетіңіз.
A) Антарктида.
B) Африка.
C) Солтүстік Америка.
D) Еуразия.
E) Австралия.
9. Тянь – Шань тау жүйесі мен Балқаш көлі маңындағы шөлді аймақтың өсімдік жамылғысын ... зерттеді.
A) П.П.Семенов – Тянь - Шанский
B) А.Н.Краснов
C) В.А.Обручев
D) Л.С.Берг
E) И.В.Мушкетов
10. Топырағы құнарлы табиғат зонасы:
A) Дала зонасы.
B) Тундра зонасы.
C) Батпақты жер.
D) Тропиктік орман зонасы.
E) Тайга зонасы.
11. Сарыарқаның ең биік тауы
A) Ұлытау
B) Кент
C) Шыңғыстау
D) Қызыларай
E) Қарқаралы
12. Мөңке эндемик-балық болып саналатын қорық:
A) Қаратау.
B) Ақсу-Жабағылы.
C) Үстірт.
D) Марқакөл.
E) Наурызым.
13. Қазақстанның ішкі көшіп-қонуы басым қалалары:
A) Тараз, Арқалық.
B) Астана, Павлодар, Алматы.
C) Қостанай, Ақтау, Семей.
D) Маңғыстау, Тараз.
E) Алматы, Өскемен.
14. Қазақстанның ірі су электр станциясы:
A) Бұқтырма
B) Қапшағай
C) Шарын

- D) Үлбі
E) Шардара
15. Қазақстанның батысындағы ең негізгі кеніштері:
A) Теңіз бен Қарашығанақ.
B) Екібазтұз бен Майқайың.
C) Қоңырат пен Саяқ.
D) Жезді мен Аят.
E) Қашар мен Рудный.
16. Семей қаласындағы Ертіс өзені арқылы салынған көпір құрылысына техникалық және қаражат жағынан көмек берген ... мемлекеті.
A) Италия
B) Үндістан
C) АҚШ
D) Жапония
E) Канада
17. Халқының саны 100млн. адамнан артық мемлекетті ата.
A) Қазақстан
B) Пәкістан
C) Украина
D) Армения
E) Түркия
18. Дүние жүзіндегі жүк тасымалының ең күрделі аймағы, тәулігіне 500 кеме өтеді:
A) Ормуз
B) Ла-Манш
C) Гибралтар
D) Суэц
E) Волга-Дон
19. Армениядағы өнеркәсіптің байырғы салаларының бірі
A) Қара металлургия
B) Түсті металлургия
C) Жеңіл өнеркәсіп
D) Тамақ өнеркәсібі
E) Машина жасау
20. Климат жағдайы қолайлы ... тұратын халықтар егістік жерлерден жылына бірнеше өнім жинайды.
A) Солтүстік Шығыс Азияда
B) Оңтүстік Батыс Азияда
C) Оңтүстік Шығыс Азияда
D) Орталық Азияда
E) Батыс Европада
21. Антропогендік табиғи кешендер:
A) Көл және батпақ
B) Тоғандар және парктер
C) Орман
D) Өзендік жағалаулар
E) Шөлдер
F) Жасыл желекті демалыс орындары
G) Бақтар

Н) Теңіз шығанақтары

22. Тұрғындардың көп бөлігі теңіз деңгейінен 1000 м-ден жоғары биіктікте тұратын елдер:

- A) Куба
- B) Чили
- C) Боливия
- D) Перу
- E) Мексика
- F) Уругвай
- G) Аргентина
- H) Лима

23. И. Мушкетовтың Қазақстан жерін зерттеуде қосқан үлесі:

- A) Балқаш пен Алакөлдің ұқсастықтарын дәлелдеді
- B) Солтүстік Қазақстандағы тұзды көлдерді, Арал теңізін зерттеді
- C) 1856-1857 жылдары Орталық және Солтүстік Тянь-Шаньға Хан-Тәңірі массивіне дейін барды
- D) «Сібірдің сызба кітабы» атты картаға Қазақстан аумағын енгізді
- E) Орта Азияның физикалық географиясы мен геологиясына арналған «Түркістан» (1886-1906) еңбегін жазды
- F) 1887 жылы Верныйда (Алматы) болған жер сілкірудің себептері мен шөлді аудандардағы жел әрекеті туралы құнды деректер жинақтады
- G) Сары (лесс) топырақты және саздақ балшықты жерлердің шекараларын анықтап, алғашқы геологиялық картасын (1881) жасады
- H) Орталық Азия мен Шығыс Түркістанның карталарын жасады

24. Үстірттің ең биік нүктесі:

- A) Мұзбел
- B) Үлкен Боқтыбай
- C) Бесбақан
- D) Талғар
- E) Хан Тәңірі
- F) Көкжота
- G) Қарақия
- H) Ақсораң

25. Каспий маңы ойпатының көлдері:

- A) Шалқар
- B) Көшім
- C) Аралсор
- D) Үлкен өзен
- E) Шідерті
- F) Жымпиты
- G) Қалдығайты
- H) Бесоба

26. Аумағы 100 мың га. жетпейтін қорықтар:

- A) Ақсу-Жабағылы
- B) Алматы
- C) Қаратау
- D) Наурызым
- E) Барсакелмес
- F) Қорғалжың

- G) Үстірт
H) Батыс Алтай
27. Қазақстанның оңтүстігіндегі газды аймақ:
A) Мубәрәк-Алматы
B) Өзен-Самара
C) Кеңқияқ-Құмкөл
D) Шу-Сарысу
E) Бұхара-Орал
F) Ақсай-Қостанай
G) Орта Азия - Орталық
H) Доссор-Ракуша
28. «Демографиялық жарылыс» тән елдер:
A) Шетелдік Еуропа
B) Солтүстік Америка
C) Азия
D) Африка
E) Австралия
F) Скандинавия елдері
G) Латын Америкасы
H) Мұхит аралдары
29. Азияның тарихи-географиялық аймақтары:
A) Солтүстік Азия
B) Оңтүстік Азия
C) Оңтүстік-Шығыс Азия
D) Орталық және Шығыс Азия
E) Солтүстік-Батыс Азия
F) Солтүстік-Шығыс Азия
G) Батыс Азия
H) Жапон аралдары
30. Канаданың мемлекеттік тілі:
A) Неміс
B) Грек
C) Ағылшын
D) Голланд
E) Украин
F) Орыс
G) Француз
H) Швед

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ

1. Аңшылықтың дамуынан пайда болған шаруашылық түрі:
A) Егіншілік.
B) Ақсүйектер.
C) Айырбас.
D) Отбасының жеке меншігі.
E) Мал шаруашылығы.
2. Ассирия әскери мемлекетке айналды:
A) б.з.д. V ғ.
B) б.з.д. VI ғ.

- С) б.з.д.VII ғ.
D) б.з.д.VIII ғ.
E) б.з.д.IV ғ.
3. «Демос» түсінігінің мағынасы:
A) Халық.
B) Жоғарғы сот.
C) Қала-мемлекет.
D) Ақ сүйектер кеңесі.
E) Әкімшілік.
4. Индуизм дінінің түсінігіндегі дүниені жаратушы:
A) Брахма.
B) Лотос.
C) Шива.
D) Хануман.
E) Вишну.
5. «Қайта өркендеу» мәдениетінің Италиядағы орталығы:
A) Флоренция.
B) Тоскана.
C) Сан-Марино.
D) Турин.
E) Болонья.
6. Германиядағы Реформацияның негізін салушы:
A) Томан Мюнцер.
B) Жан Кальвин.
C) Альбрехт Медьведь.
D) Томас Торквемада.
E) Мартин Лютер.
7. XVIII ғ. Индустриялық өркениеттің отаны:
A) АҚШ
B) Ресей
C) Франция
D) Германия
E) Англия
8. XVII ғасырдан XX ғасырдың басына дейін Моңғолияны қол астында ұстаған императорлық әулетті атаңыз:
A) Корея.
B) Манчжурия.
C) Орыс.
D) Жапон.
E) Тибет.
9. 1867 жылы АҚШ Ресейден сатып алған жер:
A) Каледония
B) Командор
C) Курил
D) Аляска
E) Сахалин
10. 1894 ж. құрылған «Қытайды қайта өркендету қоғамының» басты мақсаты:
A) Қытай Республикасын құру

- В) Парламенттік монархияны орнату
С) Цин империясынан реформалар жүргізуін талап ету
Д) Отаршылдарға қарсы күресте Цин империясымен жақындасу
Е) «Өзін-өзі күшейту» саясатын қайта қолға алу
11. 1915 ж. Ипр өзенінде Германия алғаш рет пайдаланған қару:
А) Автомат.
В) Химиялық қару.
С) Артиллерия.
Д) Динамит.
Е) Танкілер.
12. Революцияшыл жұмысшы табының гимні "Интернационал" әнінің сөзін жазған адам:
А) Эжен Потье.
В) П. Дегейтер.
С) Петр Лавров.
Д) Лео Франкель.
Е) Карл Маркс.
13. 1930 жылы Үндіқытайда коммунистік партияның қалыптасуына әсер еткен жағдай:
А) Француз отаршылдарының коммунистік партия құруға келісім беруі.
В) КСРО Кеңес үкіметінің ықпалы.
С) Үндіқытай халқының әлеуметтік жағдайының жақсаруы.
Д) Француз коммунистерінің қолдауы.
Е) Француз отаршыларының дағдарыс жылдардағы дәрменсіздігі.
14. 1943 жылы соғыстың түбірлі өзгерістерін айқындаған шайқас:
А) Курск шайқасы.
В) Смоленск шайқасы.
С) Ленинград шайқасы.
Д) Севастополь шайқасы.
Е) Москва шайқасы.
15. Германияның екі мемлекет ГДР және ГФР болып екіге бөлінуі:
А) 1945 жыл.
В) 1946 жыл.
С) 1949 жыл.
Д) 1948 жыл.
Е) 1947 жыл.
16. 1968 ж. КСРО және басқа социалистік елдердің әскерлерімен басып-жаншылған қозғалыс:
А) Венгр көтерілісі
В) ГДР-дегі көтеріліс
С) Прага көктемі
Д) Варшава көтерілісі
Е) Польша көтерілісі
17. 1942 ж. Италия физигі Э.Ферми және американдық ғалым Р.Оппенгеймер басқарған жобаның мақсаты.
А) Экономиканы милитарландыру.
В) Германияны талқандау.
С) Ракеталық қаруды құру.
Д) Жаңа танктерді шығару.

Е) Атом бомбасын жасау.

18. Ауғанстанда «Ватан» саяси тобы құрылды:

- A) 1958 ж.
- B) 1955 ж.
- C) 1950 ж.
- D) 1957 ж.
- E) 1956 ж.

19. КСРО ыдырағаннан бері соғыс ошағы сөнбей жатқан аймақ:

- A) Карабах.
- B) Шешенстан.
- C) Татарстан.
- D) Қалмақтар жері.
- E) Өзбекстан.

20. I Интернационалдың Париж секциясының ісі сотта қаралған жыл:

- A) 1868 ж
- B) 1878 ж
- C) 1848 ж
- D) 1870 ж
- E) 1858 ж

21. Ежелгі Қытай жазу құралдары:

- A) Папирус жапырағы
- B) Мал терісі
- C) Қағаз
- D) Жібек матасы
- E) Мал қарыны
- F) Саз тақтайшалар
- G) Ағаш тақтайшалар
- H) Тас

22. Ұлы Морав мемлекетінің құрамына кірмеген жерлер:

- A) Краков
- B) Батыс Словакия
- C) Силезия
- D) Истр
- E) Болгария
- F) Моравия
- G) Чехия
- H) Валахия

23. 1492 жылы Испания жағалауынан Теңізбен батысқа аттанған

X. Колумбтың кемелері:

- A) «Сан - Сальвадор»
- B) «Санта Мария»
- C) «Ғажайып Гаити»
- D) «Куба»
- E) «Нинья»
- F) «Палос»
- G) «Пинта»
- H) «Испания»

24. 1789 жылдың тамыз айында Франция Құрылтай жиналысы қабылдаған заңдар:

- A) «Тәуелсіздік декларациясы»
- B) «Ұлы реконструкциясы»
- C) «Адам құқығы туралы билль»
- D) «Франция Республикасының Конституциясы»
- E) «Адам және азамат декларациясы»
- F) «Бірнеше мың қалалықтардың Реконструкциясы»
- G) «Басқару туралы» Заңы
- H) «Феодалдық жеке борыштар мен шіркеу ондығын жою туралы декрет»

25. «Байрон тұтас бір ұрпақ ойының тәңірі»деп айтқан:

- A) Г. Гейне
- B) О. де Бальзак
- C) Л.Н. Толстой
- D) М.Ю. Лермонтов
- E) Дж. Диккенс
- F) В. Гюго
- G) А.С. Пушкин
- H) Г. Курбе

26. 1912 жылы Мороккода протекторатын орнатқан елдер:

- A) АҚШ
- B) Испания
- C) Италия
- D) Бельгия
- E) Франция
- F) Германия
- G) Ресей
- H) Англия

27. Германияда 18 – 25 аралығындағы жастар үшін екі жылдық еңбек міндеттілігі енгізілді:

- A) 1932 жылы
- B) 1936 жылы
- C) 1935 жылы
- D) 1931 жылы
- E) 1937 жылы
- F) 1933 жылы
- G) 1938 жылы
- H) 1934 жылы

28. Э.Блэр бастаған лейбористер партиясының парламент сайлауында жеңіске жеткен жылдар:

- A) 2000 ж.
- B) 2003 ж.
- C) 1996 ж.
- D) 1999 ж.
- E) 2001 ж.
- F) 1998 ж.
- G) 1997 ж.
- H) 2002 ж.

29. Кэмп-Дэвид келісімдері қандай мемлекеттер арасындағы соғысты тоқтатты?

- A) Египет
- B) Израиль
- C) Ауғанстан
- D) Вьетнам
- E) Сирия
- F) Ұлыбритания
- G) КСРО
- H) АҚШ

30. XIX ғ. соңы мен XX ғ. басында басқарудың республикалық формасы қалыптасқан Еуропа елдері:

- A) Италия
- B) Ұлыбритания
- C) Сан – Марино
- D) Швейцария
- E) Германия
- F) Австро – Венгрия
- G) Испания
- H) Франция

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Монархиялық басқару бөлінеді:
 - A) абсолюттік пен конституциялыққа
 - B) парламенттік пен президенттікке
 - C) диктатуралық пен конституциялыққа
 - D) абсолюттік пен диктатуралыққа
 - E) федеративті мен унитарлыға
2. Президенттік басқару үлгісіндегі мемлекет:
 - A) Германия
 - B) АҚШ
 - C) Италия
 - D) Жапония
 - E) Ұлыбритания
3. Конституция бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару формасы:
 - A) абсолюттік монархия
 - B) парламенттік республика
 - C) диктатура
 - D) президенттік республика
 - E) конституциялық монархия
4. Мәжіліс:
 - A) Қазақстан Парламентінің төменгі палатасы.
 - B) Жергілікті өкілетті орган
 - C) Жергілікті атқарушы орган
 - D) Қазақстан Парламентінің жоғарғы палатасы.
 - E) Қазақстан Республикасының орталық атқарушы билік органы.
5. Неше жастан бастап азаматтар әкімшілік жауапкершілікке тартылады:
 - A) 13
 - B) 14
 - C) 15

D) 16

E) 18

6. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес төмендегілердің қайсысы демалыс уақытына жатпайды.

A) Жұмыс аяқталғаннан келесі жұмыс күні басталғанға дейінгі уақыт.

B) апталық демалыс күндері

C) Қызметкерлердің өміріндегі маңызды мерейтойлар

D) Конституция бойынша белгіленген мейрам күндері.

E) Жылдық кезекті еңбек демалысы.

7. Қасақана жасалатын қылмыс түрлері:

A) Ауыр және жеңіл қылмыстар

B) Тікелей және жанама қылмыстар

C) Әрекетті және әрекетсіз қылмыстар

D) Объективті және субъективті қылмыстар

E) Тұлға қарсы және қоғамға қарсы қылмыс

8. Жалпы қабылданған, аксиомаға айналған қағидалардың ақиқаттығына күмәндану:

A) Скептицизм.

B) Гносеология.

C) Таным теориясы.

D) Оптимизм.

E) Агностицизм.

9. Идеалистік көзқарас тұрғысынан бостандық пен қажеттіліктің диалектикалық бірлігінің толық түсінігін берген:

A) Сократ

B) Энгельс

C) Гегель

D) Гете

E) Спиноза

10. Адамдар тобының немесе жалпы қоғамның өзінің қандай да бір мүшесінің жеке не іскерлік қасиеттерін тану дәрежесі:

A) абырой

B) бедел

C) мәртебе

D) даңқ

E) атақ

11. Пассионарлық этногенез тұжырымдамасының авторы:

A) Ш.Монтескье

B) Л.Гумилев

C) Л.Вольтман

D) И.Гердер

E) Э.Ренан

12. Азаматтық қоғам институттарының күйреуі, адамның құқығының қорғалмауы, тұлғаны және кез келген өзгеше ойлаушылықты болдырмау тән:

A) Тоталитарлық саяси режимге.

B) Деспотиялық саяси режимге.

C) Тираниялық саяси режимге.

D) Демократиялық саяси режимге.

E) Авторитарлық саяси режимге.

13. Саяси жүйесі демократиялық мемлекеттердегі биліктің қайнар көзі:
- A) парламент
 - B) президент
 - C) үкімет
 - D) халық
 - E) кәсіпкерлер
14. Адамның тәртіп ережелерін сақтауынан, өзгелермен қатынас жасауда байсалдық, салмақтылық танытуынан, талаптарының орташа болуынан, өзін-өзі көрсетуге тырысушылықтың болмауынан көрініс табатын қасиет:
- A) тілектестік
 - B) сыпайылық
 - C) ізеттілік
 - D) жауапкершілік
 - E) батылдық
15. Гелиоцентрлік жүйені насихаттағаны үшін Дж. Бруно отқа өртелінген жыл:
- A) 1598 жылы
 - B) 1599 жылы
 - C) 1600 жылы
 - D) 1601 жылы
 - E) 1602 жылы
16. Азаматтардың білім алуға құқығы
- A) Конституцияның 1-бабында көрсетілген.
 - B) Конституцияның 17-бабында көрсетілген.
 - C) Конституцияның 25-бабында көрсетілген.
 - D) Конституцияның 30-бабында көрсетілген.
 - E) Конституцияның 37-бабында көрсетілген.
17. Азаматтық және саяси құқықтар жөніндегі халықаралық пактінің екінші Факультативтік хаттамасы қабылданды:
- A) 1948 жылы
 - B) 1950 жылы
 - C) 1966 жылы
 - D) 1976 жылы
 - E) 1989 жылы
18. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі қабылданды:
- A) 1997 жылы 16 шілдеде
 - B) 1998 жылы 1 қаңтарда
 - C) 1999 жылы 1 қаңтарда
 - D) 2000 жылы 16 шілдеде
 - E) 2001 жылы 1 қаңтарда
19. «Будда» сөзі қандай мағынаны білдіреді?
- A) «сәулеленген»
 - B) «таза жол»
 - C) «тазарған»
 - D) «бақытқа бөленген»
 - E) «ізгі жол»
20. «Билеуші», «Флоренция тарихы» трактаттарының авторы:
- A) Фома Аквинский
 - B) Джордано Бруно

- C) Аврелий Августин
- D) Марк Туллий Цицерон
- E) Николо Макиавелли

21. Қазақстандағы автохтонды ұлт:

- A) орыс
- B) өзбек
- C) қазақ
- D) неміс
- E) поляк
- F) ұйғыр
- G) кәріс
- H) украин

22. Құндылықтар туралы философиялық ілім:

- A) гносеология
- B) психология
- C) аксиология
- D) деалектика
- E) метофизика
- F) методология
- G) эстетика
- H) этика

23. Қазіргі заманның жаһандық проблемалары қандай топтарға жіктеледі?

- A) Интерәлеуметтік проблемалар.
- B) «Адам-қоғам» жүйесінің проблемалары.
- C) «Саясат-қоғам» проблемалар.
- D) Рухани проблемалар
- E) «Табиғат- қоғам» жүйесінің проблемалары.
- F) «Мәдениет-қоғам» жүйесінің проблемалары.
- G) Адамзаттық мәдениет пен өнер проблемалары.
- H) Жаһандық экономика мен табиғи ресурстар проблемалары.

24. Ерік бостандығының болмауы әкеліп соқтырады:

- A) анархияға
- B) фатализмге
- C) волюнтаризмге
- D) бассыздыққа
- E) озбырлыққа
- F) хаосқа
- G) прогреске
- H) регреске

25. Басқарудың монархиялық формасы сақталған:

- A) Катарда
- B) Францияда
- C) Иранда
- D) Австрияда
- E) Сауд Арабиясында
- F) Сирияда
- G) Бахрейнде
- H) Ливияда

26. Серіктестік түрлері:

- A) толық
- B) акционерлік
- C) жауапкершілігі шектелген
- D) аралас
- E) жабық
- F) коммерциялық емес
- G) коммерциялық
- H) ашық

27. Қазақстан Республикасы Президентінің «Адам құқықтары жөніндегі уәкіл туралы» № 947 Жарлығы бекітілді:

- A) 1991 жылы 20 желтоқсанда
- B) 1994 жылы 27 желтоқсанда
- C) 1995 жылы 1 наурызда
- D) 1999 жылы 1 шілдеде
- E) 2002 жылы 19 қыркүйекте
- F) 2007 жылы 15 мамырда
- G) 2011 жылы 26 желтоқсанда
- H) 2012 жылы 30 желтоқсанда

28. «Адам капиталы» термині алғаш рет пайда болды:

- A) А.Смит еңбектерінде.
- B) Т.Гоббс еңбектерінде.
- C) И.Кант еңбектерінде.
- D) Г.Гегель еңбектерінде.
- E) Т.Шульц еңбектерінде.
- F) К.Маркс еңбектерінде.
- G) Ф.Энгельс еңбектерінде.
- H) Г.Беккер еңбектерінде.

29. Жүйелер теориясын қалаған:

- A) Т.Парсонс
- B) А.Гуссерль
- C) А.Шюц
- D) П.Бергер
- E) П.Лукман
- F) И.Валлерстайн
- G) Л.Берталанфи
- H) А.Талер

30. Маркстік саяси теориясының өкілдеріне жатады:

- A) Э.Дюркгейм
- B) К.Маркс
- C) М.Вебер
- D) А.Смит
- E) А.Токвиль
- F) Ч.Мерриам
- G) Ф.Энгельс
- H) В.Ленин

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

1. Әбу Насыр әл - Фарабидің кім екенін анықтаңыз.

- A) Энциклопедист ғалым, билеуші.

- В) Философ, зерттеуші, драматург.
- С) Әдебиетші, композитор, қолбасы.
- Д) Данышпан, саяхатшы, архитектор.
- Е) Ғалым, ақын, әдебиетші.

2. Жиренше туралы аңыздарда аты аталатын ақылды әйелдің есімін табыңыз.

- А) Мендіқыз.
- В) Данагүл.
- С) Бізбикеш.
- Д) Қарагөзайым.
- Е) Қарашаш.

3. Үмбетейге қай тақырыпта жазған жырлары даңқ әкелгенін белгілеңіз.

- А) Байларды мадақтаған.
- В) Әйел теңдігі.
- С) Батырларды мадақтаған.
- Д) Ағайын-туғанын мадақтаған.
- Е) Кедейлерді мадақтаған.

4. 1916 ж. ұлт-азаттық көтерілістің шығу себебін табыңыз.

- А) Екі жақты қанауға қарсы.
- В) Жерді қорғау мақсатында.
- С) Мал-мүлікті қорғау үшін.
- Д) Жігіттерді майданға қара жұмысқа алуға қарсы.
- Е) Алым-салыққа қарсы.

5. Жамбыл Украинаның қай ақынына өлең арнағандығын табыңыз.

- А) О.Туманян.
- В) П.Тычина.
- С) Сковородова.
- Д) Т.Шевченко.
- Е) Ш.Айтматов.

6. Абайдың табиғатты жырлауға арналған өлеңін белгілеңіз.

- А) «Ғылым таппай мақтанба».
- В) «Көзімнің қарасы».
- С) «Малға достың мұңы жоқ».
- Д) «Қор болды жаным».
- Е) «Желсіз түнде жарық ай».

7. Ақан серінің әйелдердің бас бостандығын аңсаудан туған өлеңін табыңыз.

- А) «Құлагер»
- В) «Жайықтың ақ түлкісі»
- С) «Ақ көйлек»
- Д) «Сырымбет»
- Е) «Асыл мен жасық»

8. ... Орнында екен Жетімкөл, жоғалмапты,
Қасиетті аққулар оралмапты...

Қай автордың туындысынан екенін табыңыз.

- А) С.Сейфуллин.
- В) М.Мақатаев.
- С) М.Шаханов.
- Д) М.Жұмабаев.
- Е) І.Жансүгіров.

9. Мінездеу дегеніміз не, анықтамасын табыңыз.

- A) Кейіпкердің мінезін, дүниеге көзқарасын суреттеу.
- B) Шығарма кейіпкерлерінің өзара кезектесе сөйлеуі.
- C) Сөздерді қарама-қарсы мағынада қолдану.
- D) Табиғат көркін суреттеу.
- E) Әдеби шығарманың оқиғасын желілі түрде әңгімелеу.

10. Ш.Айтматовтың «Боранды бекет» романында Найман-Ананы атқан адамды атаңыз.

- A) Жолаушы.
- B) Мәңгірт.
- C) Қайын сіңлісі.
- D) Дөненбай.
- E) Жуан-жуандар.

11. *Бөрідей жұрт ұсылып,
Айқаймен жаға жыртысып,*

Өкірген үнін өшіртіп, жылаған көзден жас өрер, - деген үзінді алынған жырды белгілеңіз.

- A) «Тоныкөк» жыры.
- B) «Оғыз қаған жыры».
- C) «Күлтегін» жыры.
- D) «Алып-Ер Тұңғаны жоқтау».
- E) «Қорқыт ата кітабы».

12. «Ер Тарғын» жырындағы бес жасында-ақ «жас шыбықтай жай» тартып, «жалғыз шидем оқ» атқан кейіпкерді көрсетіңіз.

- A) Ер Тарғын.
- B) Сыпыра жырау.
- C) Қартқожақ.
- D) Ақшахан.
- E) Ақжүніс.

13. Үмбетей қай жылы қайтыс болғанын белгілеңіз.

- A) 1778 ж.
- B) 1806 ж.
- C) 1878 ж.
- D) 1706 ж.
- E) 1774 ж.

14. "Зар заман" өкілдері кімдер екенін анықтаңыз.

- A) Қалижан, Ғафу, Мұқағали.
- B) Шортанбай, Дулат, Мұрат.
- C) Сұлтанмахмұт, Міржақып, Мағжан.
- D) Сәкен, Ілияс, Бейімбет.
- E) Ыбырай, Абай, Шоқан.

15. Шөкәрім аудармасын анықтаңыз.

- A) «Ревизор».
- B) «Обломов».
- C) «Дубровский».
- D) «Асауға тұсау».
- E) «Евгений Онегин».

16. Абай Қарқаралыдан қайтқан соң, кімдердің қасында болғанын табыңыз.

- A) Құнанбай мен Майбасардың.

- B) Тәкежан мен Ғабитханның.
- C) Шешелерінің.
- D) Смағұл мен Оспанның.
- E) Ербол мен Құдайбердінің.

17. «Инжу-маржан» әні – Әсет шығармашылығының шыңы», -деп баға берген адамды көрсетіңіз.

- A) Ш.Қалдаяқов.
- B) С.Қирабаев.
- C) М.Мағауин.
- D) А.Жұбанов.
- E) Ә.Қоңыратбаев.

18. С.Сейфуллиннің «Өткен күндер» атты өлеңдер жинағы қай жылы басылғанын анықтаңыз.

- A) 1917ж.
- B) 1914ж.
- C) 1913ж.
- D) 1915ж.
- E) 1911ж.

19. Сатираның негізгі белгісін анықтаңыз.

- A) Өмірдің жағымсыз жақтарын күлкі ете, мысқылдай суреттеу.
- B) Сөздерді қарама-қарсы, кекесін мағынасында қолдану.
- C) Затты, құбылысты айқындау үшін ұқсас басқа затқа не құбылысқа балау.
- D) Сөзді тура мағынасында қолдану.
- E) Сөзді бұрма мағынасында қолдану.

20. М.Мағауиннің «Бір атаның балалары» атты шығармасында «Қасқырдың күшігін қанша асырасаң да, орманға қарап ұлиды» деп айтқан адамды табыңыз.

- A) Омаш.
- B) Зекен.
- C) Нартай.
- D) Ертай.
- E) Дәуренбек.

21. «Шіркін, айтушы мен болғанда, үнемі ұқтырушым сен болсайшы, Абай!..» – деген сөздің иесі (М. Әуезовтің «Абай жолы» романынан):

- A) Байкөкше
- B) Сүйіндік
- C) Дәркембай
- D) Базаралы
- E) Балуан Шолақ
- F) Ақан сері
- G) Біржан сал
- H) Барлас

22. *Арықтап бір түйе өлді жетіп ажал,
Алты батпан бұлы бар, безбенге сал.
Сүйегі жерден, көктен табылмайды,
Білдің бе, мұның өзі қайда өлген мал?* – бұл:

- A) Жар-жар айтысы
- B) Жануарлар мен адамның айтысы

- С) Осы күнгі айтыстар
 D) Қыз бен жігіттің айтысы
 E) Жұмбақ айтыс
 F) Өлі мен тірінің айтысы
 G) Салт айтысы
 H) Бәдік айтысы
23. Орхон –Енисей жазба ескерткішіндегі жырлар кімге арналған?
 A) Алып Ер Тұңға
 B) Қорқыт ата
 C) Тонькөк
 D) Әбу Насыр әл-Фараби
 E) Алпамыс батыр
 F) Күлтегін
 G) Ұмай анаға
 H) Оғыз қаған
24. Ай, Таңсық, Айбас, Тайлақ деген кейіпкерлер қай жырда кездеседі?
 A) «Айман–Шолпан» жыры
 B) «Сұлушаш» жыры
 C) «Қозы Көрпеш – Баян сұлу жыры»
 D) «Ер Тарғын» жыры
 E) «Алпамыс батыр» жыры
 F) «Қамбар батыр» жыры
 G) «Қобыланды батыр» жыры
 H) «Қыз Жібек» жыры
25. Өз басынан тоғыз ханның билігін өткізіп, ақылшы, кемеңгер би болған жырауды белгілеңіз:
 A) Асан қайғы
 B) Қазтуған жырау
 C) Үмбетей жырау
 D) Ақтамберді жырау
 E) Шалкиіз жырау
 F) Бұқар жырау
 G) Жиёмбет жырау
 H) Доспамбет жырау
26. Абайдың ауылына келіп, жырларымен науқасынан айықтырған ақындарды белгілеңіз:
 A) Кемпірбай
 B) Шөже
 C) Тезек төре
 D) Базаралы
 E) Жанақ
 F) Байкөкше
 G) Барлас
 H) Дәркембай
27. 13 жасында Абайды әкесі Құнанбай оқудан шығарған себебі:
 A) Өз ортасымен тіл табыса алмады
 B) Абайдың әрі қарай білім алғысы келмеді
 C) Білімін өз аулында жалғастырғысы келді
 D) Ағасының қайтыс болуына байланысты

- E) Денсаулығының төмендеуіне байланысты
- F) Әкесі Абайдың орысша білім алуына қарсылық білдірді
- G) Ел басқару ісіне баулығысы келді
- H) Құнанбай Абайдың анасы Ұлжан мен әжесі Зеренің қалауын орындады

28. Ахмет Байтұрсынұлы ашқан «Қазақ» газеті қай жылдар аралығында жұмыс жасады:

- A) 1914 жыл ақпан айы – 1917 жылдың қазан айы
- B) 1915 жыл қазан айы – 1920 жылдың қаңтар айы
- C) 1916 жыл наурыз айы – 1918 жылдың мамыр айы
- D) 1911 жыл ақпан айы – 1915 жылдың қараша айы
- E) 1920 жыл мамыр айы – 1925 жылдың шілде айы
- F) 1912 жыл қаңтар айы – 1916 жылдың қазан айы
- G) 1913 жыл ақпан айы – 1918 жылдың қазан айы
- H) 1918 жыл ақпан айы – 1923 жылдың қазан айы

29. М. Әуезовтың тұңғыш жарық көрген тырнақалды туындысы:

- A) «Ескілік көлеңкесінде»
- B) «Қорғансыздың күні»
- C) «Қыр әңгімелері»
- D) «Қараш-қараш оқиғасы »
- E) «Адамдық негізі – әйел»
- F) «Барымта»
- G) «Кінәмшіл бойжеткен»
- H) «Оқыған азамат»

30. Абай әндерін белгілеңіз:

- A) «Шын сырым»
- B) «Айттым сәлем, Қаламқас»
- C) «Бұл ән – бұрынғы әннен өзгерек»
- D) «Сегіз аяқ»
- E) «Көзімнің қарасы»
- F) «Біздің жақта»
- G) «Жастық»
- H) «Тау ішінде»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Берілген әріптерден дұрыс құрылған сөз:

v,s,o,b,i,y,l,u,o

- A) Obviously
- B) Obvously
- C) Obviosly
- D) Obviously
- E) Obvyously

2. "Receive" сөзінің синонимы:

- A) Take.
- B) Pull.
- C) Put.
- D) Get.
- E) Give.

3. Қойылған сұраққа мағынасы сәйкес жауапты көрсетіңіз.

- Why are the train journeys so long?

- Because

A) you compare it to the airplane.

B) you don't see the train.

C) the trains are slow.

D) you lost your train.

E) you spend much money.

4. Берілген сөздермен мақал құраңыз.

Begun / done / half / is / well

1 2 3 4 5

A) 2)1)3)4)5)

B) 3)4)1)2)5)

C) 5)3)1)2)4)

D) 4)5)1)2)3)

E) 5)1)4)3)2)

5. Берілген сөз қай сөзбен үйлеседі? *An interesting*

A) path.

B) TV programme.

C) water.

D) house.

E) joke.

6. Қажетті артикльдерді қойыңыз:

«*She left ... office. Look, she forgot to take ...umbrella.*»

A) -, the

B) the, -

C) a, an

D) an, the

E) the, the

7. Дұрыс предлогты таңдаңыз:

It's getting dark, will you turn ... the light, please.

A) for.

B) at.

C) in.

D) by.

E) on.

8. Сөздің дұрыс аудармасы: *Blameless.*

A) Кінәлі

B) Мінсіз

C) Кінәсіз

D) Жазықсыз

E) Тазалық

9. Датаның дұрыс оқылу нұсқасын табыңыз: "14/10"

A) The fourteen of October.

B) The fourteen October.

C) The October and fourteen.

D) The fourteenth October.

E) The fourteenth of October.

10. Есімдіктің дұрыс нұсқасын қойыңыз: *The dog hurts ... paw.*

A) their

- B) you
- C) your
- D) its
- E) our

11. Дұрыс есімдікті табыңыз. *This is my sister's dog. It's ___.*

- A) her
- B) hers
- C) his
- D) she
- E) he

12. Зат есімнің жекеше түріндегі тәуелділік формасын таңдаңыз:

- A) Planes'
- B) Neighbours'
- C) Dogs'
- D) Aunt's
- E) Plants'

13. Зат есімнің тәуелділік формасы бар сөйлемді таңдаңыз:

- A) Nick's done a lot of work
- B) My mother's dress was very beautiful
- C) My brother's doing an exercise now
- D) Father's seen this film recently
- E) He's examined this creature many times

14. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

We ... this film from 5 till 7 p.m. yesterday.

- A) Were watch.
- B) Watched.
- C) Watching.
- D) Were watching.
- E) Have watched.

15. Жауаптың дұрыс нұсқасын таңдаңыз: ... *would you like to drink?*

- A) Which?
- B) Where?
- C) Who?
- D) What?
- E) When?

16. Етістіктің дұрыс формасы: *What will we do if the taxi (not come)*

- A) won't come
- B) doesn't come
- C) don't comes
- D) didn't comes
- E) didn't come

17. “To be going to” құрылымын қолданыңыз.

We'll meet at 8.30 tomorrow.

- A) We're going to meet at 8.30 tomorrow.
- B) We'll going to meet at 8.30 tomorrow.
- C) We am going to meet at 8.30 tomorrow.
- D) We're going meet at 8.30 tomorrow.
- E) We is going to meet at 8.30 tomorrow.

18. Есімше пысықтауыш қызметін атқарып тұрған сөйлем:

- A) I notice that it is annoying sound.
- B) He was reading a book in that room.
- C) While walking out I saw him .
- D) There is fantastic swimming pool.
- E) She is watching TV at the moment.

19. Дұрыс жауап таңдаңыз: *Who was the first president of the USA?*

- A) Abraham Lincoln.
- B) George Washington.
- C) Franklin D.Roosevelt.
- D) Thomas Jefferson.
- E) Christopher Columbus.

20. Мәтінді оқып, сәйкес тақырып таңдаңыз:

London is a very musical centre. Every evening you can see or hear opera, classical music, ballet or rock music. The Royal Opera House is famous all over the world for its productions and singers. But seat prices are very high. There are three concert halls near the National Theatre. In the summer there are one or two free open-air rock concert in Hyde Park. An audience of a quarter of a million people is a usual thing. Every summer concerts are held in the Royal Albert Hall.

The largest provincial centres have orchestras which gave regular concerts. All these orchestras sometimes visit other places to give concerts.

- A) Concerts in London.
- B) Free time in London.
- C) Music in Great Britain.
- D) Famous singers.
- E) Cultural Life in Lindon.

21. Сан есімнің дұрыс оқылу нұсқаларын таңдаңыз: *My telephone number is 2992.*

- A) double nine two two
- B) two double nine two
- C) double two double nine
- D) nine two nine two
- E) two two double nine
- F) two thousand nine hundred and ninety-two
- G) two nine nine two
- H) twenty-nine, ninety-two, eight-one

22. Сан есімнің дұрыс баламасын көрсетіңіз: *5677 номермен телефон соғыңыз.*

- A) Call me fifty-six and seventy-seven
- B) Call me five thousand six hundred and seventy-seven
- C) Call me five thousand six hundred seventy-seven
- D) Call me five six seven seven
- E) Call me five hundred and sixty seven and seven
- F) Call me five six seventy- seven
- G) Call me five six double seven
- H) Call me five six seven and seven

23. Белгіленген сөзге сұрау есімдігін таңдаңыз: *The title of the book is The Green Hills of Africa*

- A) How
- B) Whose

- C) Which
- D) What time
- E) Why
- F) When
- G) What
- H) Where

24. Инфинитивті, герундийді немесе есімше II-ні дұрыс қолданыңыз: *I bought this new software ... Chinese.*

- A) to learn
- B) to learning
- C) having learned
- D) learning
- E) for learning
- F) to been learned
- G) learned
- H) to learned

25. Орфографияға назар аудара отырып, ағылшын сөзін табыңыз:

Ауылиаруашылық

- A) agryculture
- B) agreeculture
- C) agreecalture
- D) agricyltyre
- E) agricultare
- F) agriculture
- G) agriculture
- H) angriculture

26. Сын есімнің салыстырмалы шырайын дұрыс көрсетіңіз: *This meal is much than I ate yesterday.*

- A) gooder
- B) the best
- C) well
- D) badder
- E) worse
- F) the worst
- G) good
- H) better

27. Берілген сөз қай сөзбен үйлеседі: «*Interesting*»

- A) Film
- B) Child
- C) Knowledge
- D) Religion
- E) Book
- F) Water
- G) Milk
- H) Distance

28. Тиісті артикльді қойыңыз: *Could you close ... window, please. It's too noisy in ... street.*

- A) the, -
- B) the, the

- C) -, a
- D) a, a
- E) -, the
- F) -, -
- G) the, a
- H) a, the

29. Етістіктің дұрыс түрін табыңыз: *What ... your hobby?*

- A) is
- B) are
- C) be
- D) were been
- E) will
- F) am
- G) were
- H) been

30. Предлогты қойыңыз: *I am looking ... my key ... my bag.*

- A) to / into
- B) for /out
- C) out /for
- D) in / to
- E) for / in
- F) after / into
- G) for / from
- H) under / in